

Raport o stanie gminy w roku 2018

Spis treści

Wstęp	5
1. Charakterystyka Gminy Krzyżanowice	7
2. Informacja o stanie finansów Gminy Krzyżanowice na 31.12.2018 rok	9
3. Ochrona środowiska	12
4. Zrealizowane inwestycje	14
5. Oświata	20
6. Kultura	26
7. Polityka Społeczna i Zdrowotna	30
8. Działania na rzecz przedsiębiorstw	36
9. Bezpieczeństwo mieszkańców	38
10. Infrastruktura	40
11. Turystyka, rekreacja i sport	41
12. Gospodarka mieszkaniowa gminy	45
13. Udział środków zewnętrznych w budżecie Gminy Krzyżanowice	46
14. Realizacja Uchwał Rady Gminy Krzyżanowice	54
15. Podsumowanie	55

Wstęp

Przedstawiam Państwu "Raport o stanie gminy Krzyżanowice za rok 2018", który został opracowany w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Krzyżanowice w roku 2018, w szczególności realizację programów, strategii, polityk - w tym społecznej, oświatowej a także zadań społeczno-gospodarczych gminy Krzyżanowice oraz realizację podjętych uchwał Rady Gminy Krzyżanowice. Oddaje on zakres pracy, realizacji zadań podejmowanych przez samorząd gminy Krzyżanowice - urząd, jednostki gminy w celu zaspokajania potrzeb naszych mieszkańców.

W opracowaniu staraliśmy się zaprezentować realizację działań inwestycyjnych, zrealizowanych licznych projektów z udziałem środków krajowych i unijnych, pomocy społecznej, oświaty, usług komunalnych oraz oferty kultury, rekreacji i sportu.

Raport przedstawia również stan finansów gminy, wskaźniki wydatków inwestycyjnych, poziom dochodów i wydatków gminy ze środków zewnętrznych, które zdobywamy na liczne zadania pro społeczne, ale przede wszystkim na nowe inwestycje oraz poprawę istniejącej infrastruktury w gminie - komunalnej, drogowej jak również na cele społeczne, oświatowe oraz sportowo – rekreacyjne, służące naszym mieszkańcom.

1. Charakterystyka Gminy Krzyżanowice

Gmina Krzyżanowice położona jest na południu Polski, w części zachodniej województwa śląskiego w powiecie raciborskim. Położona jest na południu Kotliny Raciborskiej, w górnym biegu rzeki Odry. Leży u wrót obniżenia między Karpatami a Sudetami, które zwane jest Bramą Morawską. Siedziba gminy znajduje się w Krzyżanowicach. Jest pierwszą gminą w Polsce – z biegiem Odry.

Jej obszar zamknięty jest od południowego zachodu granicą państwową z Czechami, od zachodu sąsiaduje z gminą Krzanowice, od północy z miastem Racibórz, a od wschodu jej granice stanowi rzeka Odra, oddzielająca Krzyżanowice od gmin: Lubomia i Gorzyce.

W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Bieńkowice, Bolesław, Chałupki, Krzyżanowice (siedziba urzędu gminy), Nowa Wioska, Owsiszczce, Roszków, Rudyszwałd, Tworków i Zabelków. Według danych z 31.12.2018 roku liczba ludności na terenie gminy Krzyżanowice wynosiła: 11.095.

Liczba ludności w poszczególnych sołectwach kształtowała się następująco:

L.p.	Miejscowość	2018
1.	Bieńkowice	1169
2.	Bolesław	488
3.	Tworków	2680
4.	Krzyżanowice	1972
5.	Nowa Wioska	334
6.	Owsiszcze	760
7.	Roszków	457
8.	Zabełków	866
9.	Rudyszwałd	736
10.	Chałupki	1633
	SUMA	11095

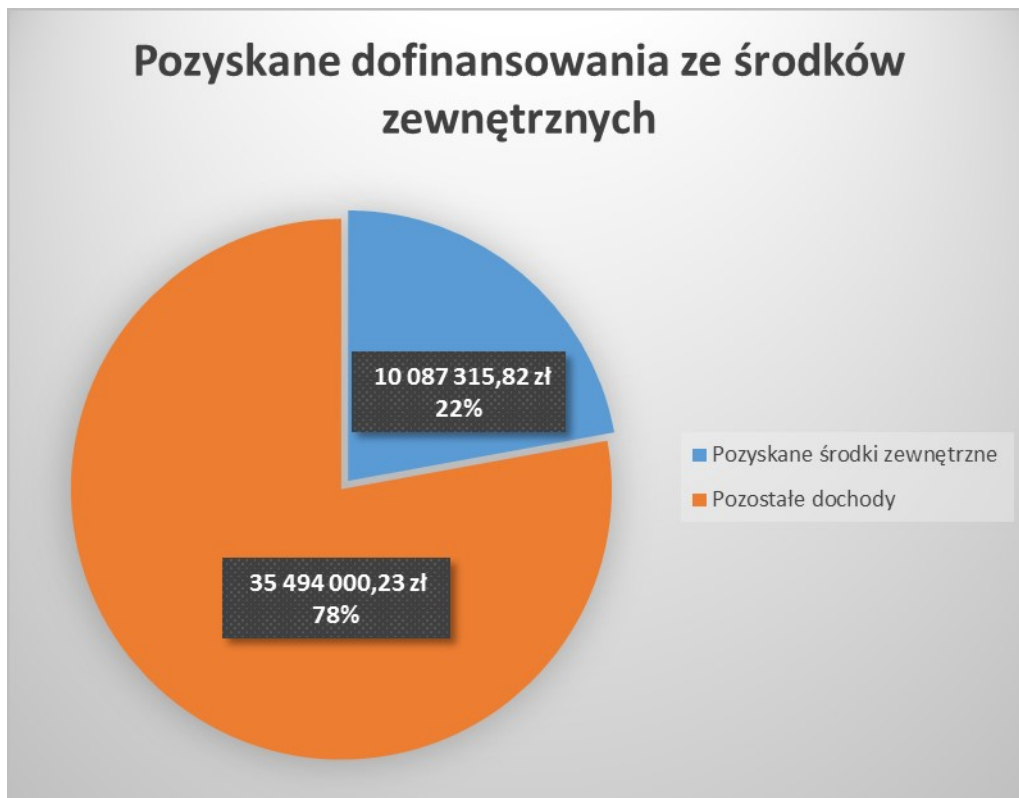
Gmina Krzyżanowice ma obszar 69,97 km². Jest gminą rolniczą - posiadającą bardzo dużo bardzo urodzajnych gleb o wysokiej bonitacji - 2 i 3 klasy. Ma bardzo dobre położenie geograficzne i gospodarcze. Posiadamy bezpośredni dostęp do autostrady A1 w kierunku Rzeczypospolitej Polskiej oraz D1 w kierunku południa Europy. Przez obszar gminy przechodzą i krzyżują się w Chałupkach dwie międzynarodowe linie kolejowe w kierunku Raciborza i Opola oraz Rybika i Katowic.

Gmina Krzyżanowice posiada bardzo dobrą infrastrukturę drogową - ok. 84 km dróg gminnych o bardzo dobrych, wciąż modernizowanych nawierzchniach a ponadto: 8 dróg powiatowych o łącznej długości 21,819 km, odcinek drogi wojewódzkiej DW 936 w Krzyżanowicach oraz dwa odcinki dróg krajowych DK45 w kierunku Opola oraz DK78 w kierunku Wodzisławia Śląskiego oraz Rybnika. Dzięki temu istnieją dogodne i szybkie połączenia z pobliskimi aglomeracjami rybnicką i górnośląską w Polsce oraz ostrawską w Czechach.

2. Informacja o stanie finansów Gminy Krzyżanowice na 31.12.2018 rok

A. Dochody na 31.12.2018 rok

DOCHODY	plan	wykonanie	% wykonania planu
dochody bieżące	41 438 659,03	42 099 461,45	101,59%
dochody majątkowe	2 770 915,06	3 481 854,60	125,66%
razem	44 209 574,09	45 581 316,05	103,10%

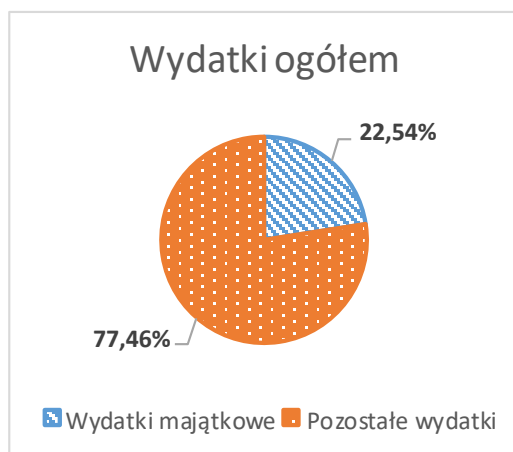

B. Wydatki na 31.12.2018 rok

WYDATKI	plan	wykonanie	% wykonania planu
wydatki bieżące	39 236 156,59	36 171 007,34	92,19%
wydatki majątkowe	10 707 370,06	10 528 000,48	98,32%
razem	49 943 526,65	46 699 007,82	93,50%

➤ Wskaźnik udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem:

Udało się utrzymać w kolejnym roku budżetowym bardzo wysoki wskaźnik wydatków majątkowych w stosunku do wydatków bieżących.

$$\frac{\text{Wydatki majątkowe}}{\text{Wydatki ogółem}} = \frac{10.528.000,48 \text{ zł}}{46.699.007,82 \text{ zł}} = 22,54\%$$

C. Wynik wykonania budżetu na 31.12.2018 roku.

- Planowany wynik wykonania budżetu na 31.12.2018 r. - deficyt 5 733 952,56 zł
- Rzeczywisty wynik wykonania budżetu na 31.12.2018 r. - deficyt 1 117 691,77 zł.

Planowany i rzeczywisty deficyt jest związany z realizacją projektów przy udziale środków unijnych. Wpływ środków na rachunek gminy z dofinansowania związanego z realizacją projektów następuje po zakończeniu i rozliczeniu projektów najczęściej w następnym roku budżetowym.

D. Wykonanie wydatków majątkowych

Na dzień 31.12.2018 roku wydatki majątkowe zaplanowano na kwotę 10.707.370,06 zł, zaś wykonano w wysokości 10.528.000,48 zł, co stanowi 98,32 % planu.

W poszczególnych obszarach działania wydatki majątkowe przedstawiają się następująco:

Dział / Rozdział	Nazwa działu	plan	wykonanie
600	Transport i łączność, w tym:	2 685 956,08	2 673 941,73
60014	Drogi publiczne powiatowe	100 000,00	99 968,16
60016	Drogi publiczne gminne	1 308 456,08	1 308 192,32
60017	Drogi wewnętrzne	750 500,00	750 202,22
60078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	527 000,00	515 579,03
630	Turystyka	509 147,02	505 457,01
63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	509 147,02	505 457,01
700	Gospodarka mieszkaniowa	382 464,42	370 984,42
70004	Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	252 464,42	252 264,42
70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	130 000,00	118 720,00
750	Administracja publiczna	44 553,06	44 553,06
75023	Urzędy gmin (miast i miasta na prawach powiatów)	44 553,06	44 553,06
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	839 709,00	839 707,49
75412	Ochotnicze straże pożarne	839 709,00	839 707,49
801	Oświata i wychowanie	36 803,64	18 819,00
80101	Szkoły podstawowe	36 803,64	18 819,00
851	Ochrona zdrowia	59 701,00	59 700,80
85195	Pozostała działalność	59 701,00	59 700,80
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 877 107,06	2 749 118,45
90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	700 000,00	700 000,00
90019	Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	615 000,00	493 562,71
90095	Pozostała działalność	1 562 107,06	1 555 555,74
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 930 089,14	2 925 787,36
92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	150 000,00	146 167,54
92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	11 100,00	10 645,00
92195	Pozostała działalność	2 768 989,14	2 768 974,82
926	Kultura fizyczna	341 839,64	339 931,16
92601	Obiekty sportowe	122 000,00	121 186,00
92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	219 839,64	218 745,16
	RAZEM WYDATKI MAJĄTKOWE	10 707 370,06	10 528 000,48

3. Ochrona środowiska

➤ **Program Ograniczenia Niskiej Emisji**

Przy udziale środków pochodzących z pożyczki WFOŚiGW w Katowicach w roku 2018 zlikwidowano 120 kotłów węglowych w zamian zamontowano 69 kotłów gazowych, 7 peletowych i 34 na groszek oraz zamontowano 10 instalacji solarnych.

➤ **Działania w zakresie OZE – Odnawialne Źródła Energii**

Przygotowano spotkania dotyczące projektu unijnego w zakresie odnawialnych źródeł energii. W 2018r. został złożony wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Inwestycje w przyszłość-odnawialne źródła energii w Gminie Krzyżanowice” do Urzędu Marszałkowskiego realizowanego ze środków europejskich. Rozstrzygnięcie konkursu, w którym pozytywnie został oceniony etap merytoryczny naszego wniosku, miało nastąpić pierwotnie w listopadzie 2018r. Ze względu na duże zainteresowanie projektem Marszałek wystąpił o zwiększenie alokacji środków przeznaczonych na zgłoszony projekt. Decyzja o rozstrzygnięciu konkursu przesuwana jest o kolejne miesiące.

➤ **Azbest**

W roku 2018 spisano 14 umów na demontaż, transport i utylizację odpadów zawierających azbest, z czego wykonanych zostało 13 umów, 1 umowa została anulowana na prośbę wnioskującego. W 2018 roku zdjęto 2130 m² pokrycia dachowego zawierającego azbest oraz przekazano do utylizacji 28,12 Mg.

➤ **Gospodarka odpadami**

W ramach funkcjonującego od 2013r. systemu gospodarki odpadami komunalnymi przyjęto 588 deklaracji, w tym 42 deklaracje tzw. „pierwsze” i 546 deklaracji zmieniających ilość osób zamieszkałych na nieruchomości).

Przeprowadzono 3 kontrole podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Prowadzono postępowanie w sprawie składowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym (Tworków).

➤ **Gospodarka wodna i ściekowa**

Przeprowadzono 2 kontrole nieruchomości w zakresie zagospodarowania ścieków powstających na nieruchomościach w Bieńkowicach.

Na bieżąco prowadzi się i aktualizuje ewidencję zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni ścieków znajdujących się na terenie gminy.

Prowadzono procedurę opracowania i przyjęcia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Krzyżanowice.

Zrealizowano zadanie pn. Remont rowów melioracyjnych nr 52 i 53 w Tworkowie przy współfinansowaniu ze środków rezerwy celowej budżetu państwa.

➤ **Gminna Spółka Wodna**

W 2018 r. Gminna Spółka Wodna w ramach przyznanych dotacji przeprowadziła konserwację bieżącą 23 km rowów na terenie Gminy Krzyżanowice m.in. w sołectwach: Bieńkowice, Bolesław, Krzyżanowice, Nowa Wioska, Owsiszczce, Rudyszwałd i Tworków.

Rachunki za przeprowadzone roboty opiewały na kwotę 161 811,38 zł., które opłacono ze środków przyznanej dotacji w wysokości 160 000,00 zł, oraz 1 811,38 zł. ze składek mieszkańców.

Gmina Krzyżanowice pozyskała od Wojewody Śląskiego dotację dla GSW w wysokości **40 000,00 zł.**, która pozwoliła na wykonanie konserwacji oraz prac remontowych na urządzeniach wodnych na terenie gminy na odcinku 3,8 km.

Łącznie w roku 2018 poddano zabiegom konserwacji, odmulania, drobnych remontów 31,5 km urządzeń melioracji wodnych na łączną kwotę **257 124,89 zł.**

4. Zrealizowane inwestycje

Wykaz wydatków inwestycyjnych według sołectw 2018 rok

BIEŃKOWICE

Przygotowanie terenu pod budowę boiska sportowego oraz zagospodarowanie terenu centrum wsi dla potrzeb mieszkańców (w tym zakup gruntu opracowanie dokumentacji na wyburzenie i wyburzenie istniejącego budynku usługowo handlowego przy ul. Raciborskiej 65		350 000 (Rozbiórka: 115 620,00)
Rozpoczęto w 2018 r., realizacja w 2019 r. Budowa ścieżki rowerowej Bolesław - Bieńkowice w ramach projektu "Szlak Górnej Odry - zielone ścieżki pogranicza" Od ul. Kowalowej w Bolesławiu do ul. Młyńskiej w Bieńkowicach	INTERREG VA	Płatność i zakończenie zadania w 2019 roku
Zakup działki przy ul. Szkolnej		113 600,00
Wykonanie placu zabaw, siłowni plenerowej, strefy relaksu w ramach programu OSA - zakup urządzeń siłowych zewnętrznych - strefa relaksu - plac zabaw	Ministerstwo Sportu i Turystyki	96 543,20
FS Przebudowa chodnika przy ul. Ogrodowej kolejny etap w Bieńkowicach - przebudowa chodnika na dł. 200 m - zabudowa nowych obrzeży oraz krawężników	Fundusz Sołecki	41 319,49

BOLESŁAW

Rozpoczęto w 2018 r. Budowa ścieżki rowerowej Bolesław - Bieńkowice w ramach projektu "Szlak Górnej Odry - zielone ścieżki pogranicza" Od ul. Kowalowej w Bolesławiu do ul. Młyńskiej w Bieńkowicach	INTERREG VA	Płatność i zakończenie zadania w 2019 roku
Zagospodarowanie centrum miejscowości Bolesław	Przedsięwzięcia Inicjatyw Lokalnych	36 689,84
Utwardzenie sięgacza ul. Społecznej w Bolesławiu - wykonanie podbudowy oraz nawierzchni z bloczków betonowych na powierzchni około 240 m ²		24 218,71
Remont pomieszczeń magazynu na parterze i adaptacja pod świetlicę		7 000,00
Wymiana rur odpływowych w garażu OSP w Bolesławiu		893,07
FS Zagospodarowanie terenu przy LKS Bolesław - montaż ogrodzenia i piłkochwyty na dł. ok 55 m i wys. 5 m	Fundusz Sołecki	22 017,00

CHAŁUPKI

<p><i>Przebudowa ul. Polowej i Relaksowej w Chałupkach</i> W ramach zadania wykonano: - ujednoczenie szerokości jezdni do szer. 4,5 – 5 m - wymiana istniejących warstw konstrukcji nawierzchni - zabudowa obustronna krawężników - przebudowa zjazdów do posesji - utwardzenie pobocza tłuczniem - budowa kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem do istniejących ciągów kanalizacji deszczowej</p>		1 029 329,80
<p>Rozpoczęto w 2018 r. <i>Budowa ścieżki pieszo - rowerowej w Chałupkach i w Zabełkowie, wzdłuż DK 78 w ramach projektu "Udostępnienie Odry i Olzy"</i> - budowa ścieżki rowerowej wzdłuż DK78 o szer. 2,0 m i chodnika o szer. 1,5 m, o nawierzchni z betonu asfaltowego</p>	INTERREG VA	<i>Płatność i zakończenie zadania w 2019 roku</i>
<p><i>FS Zagospodarowanie ronda i ul. Powstańców Śl. w Chałupkach z zainstalowaniem oświetlenia solarnego</i></p>	Fundusz Sołecki	22 268,00
<p><i>FS Remont pomieszczeń KGW</i> - wykonanie ściany działowej z płyt karton-gips tj. miejsce dla świetlicowej oraz dla przebierania się dzieci; - wymiana drzwi wejściowych - do kuchni nowy otwór drzwiowy - roboty elektryczne i malarskie</p>		10 000,00
<p><i>FS Remont pomieszczeń budynku LKS</i></p>		6 000,00

KRZYŻANOWICE

		<i>Płatność i zakończenie zadania w 2019 roku</i>
Rozpoczęto w 2018 r. <i>Budowa ścieżki rowerowej pomiędzy Tworkowem a Krzyżanowicami w ramach projektu "Szlak Górnej Odry - zielone ścieżki pogranicza"</i>	<i>INTERREG VA</i>	
<i>„Stabilizacja osuwiska w centrum Krzyżanowic”</i>	<i>PROMESA Ministra Spraw Wewnętrznych I Administracji</i>	458 720,54
Dokumentacja na zadanie <i>„Stabilizacja osuwiska w centrum Krzyżanowic”</i>		27 552,00
<i>Modernizacja budynków gospodarczych przy PKP w Krzyżanowicach Etap I i II</i> - odrestaurowanie dwóch budynków - naprawa ścian oraz ich konserwacja, piaskowanie - wymiana dachów - wykonanie wiaty drewnianej		109 260,90
<i>Wykonanie siłowni plenerowej oraz strefy relaksu na skrzyżowaniu ul. Moniuszki i Akacyjowej w ramach Programu OSA</i> - zakup urządzeń siłowych zewnętrznych - strefa relaksu - plac zabaw	<i>Ministerstwo Sportu I Turystyki</i>	49 202,60
<i>Zakup i dostawa defibrylatora dla Pogotowia Ratunkowego</i>		60 000,00
<i>FS Zakup kontenera z sanitariatami i zainstalowanie go przy budynku szatni Klubu Sportowego</i>		36 950,78
<i>FS Dokumentacja na renowację przydrożnej, zabytkowej kapliczki znajdującej się przy ulicy Głównej</i>	<i>Fundusz Sołecki</i>	4 551,00

NOWA WIOSKA

<i>Powiększenie kubatury szatni w budynku przedszkola w Nowej Wiosce, remont pomieszczeń</i>		15 000,00
<i>Umocnienie skarp na rowie w Nowej Wiosce</i>		20 000,00
<i>FS Dopuszczenie placu zabaw przy świetlicy w Nowej Wiosce - zakup nowych urządzeń</i>	<i>Fundusz Sołecki</i>	17 439,11

ROSZKÓW

ROSZKÓW		
Modernizacja drogi transportu rolnego Roszków - Rudyszwałd II etap - korytowanie - wykonanie podbudowy i nawierzchni asfaltowej o długości 990 m	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	746 512,23
Przebudowa ul. Krótkiej w Roszkowie - wykonanie nawierzchni asfaltowej - zabudowa krawężników na dł. 157,25 m - zabudowa obrzeży - utwardzenie zjazdów kostką brukową		98.438,18
Dokumentacja na zadanie „Przebudowa ul. Pomnikowej i część ul. Słonecznej”		16 605,00
Umocnienie skarp i dna potoku w Roszkowie - Kontynuacja - umocnienie skarpy larsenami - umocnienie dna płytami betonowymi		34 539,88
Przeгляд i renowacja placu zabaw przy świetlicy w Roszkowie - sprawdzenie stanu technicznego urządzeń oraz renowacja urządzeń		4 994,62
FS Remont pomieszczeń w świetlicy wiejskiej w Roszkowie oraz doposażenie kuchni - malowanie świetlicy - remont boazerii - malowanie kuchni - zakup pieca i termosów do kuchni KGW	Fundusz Sołecki	21 461,05

OWSISZCZE

OWSISZCZE		
Przebudowa ul. Nowej Kontynuacja z 2017 r. Zakończono w 2018 r. <u>Łączna wartość: 1.258.866</u>		950 074,81
Przesunięcie 3 słupów na ul. Wojska Polskiego w miejscu gdzie planowany jest chodnik w Owsiszczech		24 300,00
Wymiana drzwi wejściowych i ewakuacyjnych w budynku szkoły		10 600,00
Czyszczenie szlajzy w Owsiszczech		2 460,00
Kontynuacja prac mających na celu ochronę przeciwpowodziową sołectwa Owsiszcze - wykonanie odwodnienia przy ul. Polnej (korytka betonowe i rury)		17 978,57
Utworzenie Klubu Senior + (prace remontowe)	Śląski Urząd Wojewódzki	130 249,05
Utworzenie Klubu Senior + (wyposażenie)	Śląski Urząd Wojewódzki	50 494,96
FS Wykonanie chodnika przy ul. Wojska Polskiego w Owsiszczech – III etap - rozbiórka istniejących nawierzchni i utwardzeń - wykonanie obrzeży betonowych - ułożenie kostki brukowej betonowej	Fundusz Sołecki	50 152,91

TWORKÓW

<p>Rozpoczęto w 2018 r. <i>Budowa ścieżki rowerowej pomiędzy Tworkowem a Krzyżanowicami w ramach projektu "Szlak Górnej Odry - zielone ścieżki pogranicza"</i></p>	<p>INTERREG VA</p>	<p><i>Płatność i zakończenie zadania w 2019 roku</i></p>
<p>Rozpoczęto w 2018 r. <i>Udostępnienie wieży, wozowni i prace zabezpieczające na ruinach zamku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odgruzowanie, usunięcie roślinności - uzupełnienie brakujących fragmentów murów - rekonstrukcja nadproży, arkad, sklepień - wykonanie schodów i podestów stalowych we wieży - wykonanie zadaszenia żelbetowego w wozowni 	<p>INTERREG VA</p>	<p><i>Płatność i zakończenie zadania w 2019 roku</i></p>
<p><i>Rewitalizacja parku w Tworkowie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie roślinności, nasadzenie nowych drzew - odtworzenie i wykonanie nowych ścieżek spacerowych - wykonanie drenażu - odtworzenie oczka wodnego - wykonanie cieków wodnych - zachodniej części parku skarpa usypana z ziemi - elementy małej architektury - ustawienie tablic informacyjnych i edukacyjnych 	<p>INTERREG VA</p>	<p>1 299 282,53</p>
<p><i>Budowa budynku z dwoma mieszkaniami socjalnymi w Tworkowie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dwa lokale socjalne o powierzchni 25 i 42 m² 	<p>Bank Gospodarstwa Krajowego</p>	<p>229 619,33</p>
<p><i>FS Budowa zadaszenia trybun na boisku LKS przy ul. Głównej w Tworkowie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup i montaż trybun o długości 18 m - konstrukcja metalowa ramowa - pokrycie dachu z blachy trapezowej - całość konstrukcji ocynkowana - powierzchnia zabudowy obiektu 55,35 m² 	<p>Fundusz Sołecki</p>	<p>40 299,00</p>

RUDYSZWAŁD

RUDYSZWAŁD		
Modernizacja drogi transportu rolnego Roszków - Rudyszwałd II etap - korytowanie - wykonanie podbudowy i nawierzchni asfaltowej o długości 990 m	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	746 512,23
Wyburzenie byłego przedszkola i szkoły w Rudyszwałdzie		112 783,26
Budowa ośrodka integracji i aktywności społecznej w Rudyszwałdzie. Kontynuacja z 2017 r. Zakończono w 2018 r. <u>Łączna wartość: 1.796.539,96</u>		1 187 524,05
Wyposażenie świetlicy wiejskiej	Program Inicjatyw Lokalnych	44 300,00
Budowa placu zabaw		35 600,00
Nawierzchnia bezpieczna przy placu zabaw		24 141,10
Remont mostu na ul. Słonecznej w m. Rudyszwałd - wymiana nawierzchni bitumicznej na płycie - naprawa ubezpieczeń podstawy skarpy - uzupełnienie obrukowania skarp kamieniem - prace w korycie rzeki: odmulenie, wykoszenie, wygrabienie, wyrównanie skarp	PROMESA Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji	122 544,24
FS Doposażenie pomieszczeń w Budynku Ośrodka Aktywności i Integracji Społecznej - zakup stołów, krzeseł, szaf	Fundusz Sołecki	25 200,00
		17 267,18

ZABELKÓW

ZABELKÓW		
Rozpoczęto w 2018 r. Budowa ścieżki rowerowej w pasie drogi krajowej nr 45 w miejscowości Zabelków w ramach projektu "Udostępnienie Odry i Olzy" - budowa ścieżki rowerowej o szerokości 2,5 m, na całej długości ograniczona dwustronnymi obrzeżami betonowymi, oddzielona od DK 45 pasem zieleni o szer. 1,0 m	INTERREG VA	Płatność i zakończenie zadania w 2019 rok
Zakup samochodu strażackiego w ramach projektu "Ready to help"	INTERREG VA	769 734,00
FS Budowa wiaty na boisku LKS Zabelków – I etap - opracowanie dokumentacji technicznej - budowa wiaty o wymiarach 20x18 m - część 1 - konstrukcja stalowo-drewniana	Fundusz Sołecki	103 933,38

5. Oświata

A. Sieć placówek oświatowych - szkół i przedszkoli w gminie

Gmina Krzyżanowice ma bardzo dobrze rozwiniętą sieć placówek oświatowych, bardzo dobry dostęp do szkół oraz przedszkoli. Posiadamy przedszkola lub oddziały przedszkolne w 9 miejscowościach gminy. Jesteśmy organem prowadzącym dla 11 jednostek oświatowych:

➤ **Szkoły:**

1. Szkoła Podstawowa im. mjr Sucharskiego w Chałupkach;
2. Szkoła Podstawowa im. J. Rymera w Zabełkowie;
3. Szkoła Podstawowa im. G. Morcinka w Krzyżanowicach;
4. Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika w Tworkowie;
5. Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Bieńkowicach;
6. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Owsiszczech.

➤ **Przedszkola:**

1. Przedszkole w Chałupkach;
2. Przedszkole Publiczne im. Kubusia Puchatka w Zabełkowie;
3. Przedszkole w Krzyżanowicach;
 - Oddział Zamiejscowy w Roszkowie;
 - Oddział Zamiejscowy w Nowej Wiosce;
4. Przedszkole w Tworkowie;
5. Przedszkole w Bieńkowicach.

Naukę w szkołach podstawowych z klasami gimnazjalnymi realizuje obecnie 872 uczniów w 51 oddziałach szkolnych oraz 401 przedszkolaków w 18 oddziałach przedszkolnych.

W naszych przedszkolach zapewniamy miejsca dla wszystkich dzieci z terenu gminy. W szkołach i przedszkolach realizujemy różnorodne, efektywne i nowoczesne formy nauczania. Realizujemy również wiele projektów edukacyjnych dla szkół i przedszkoli - stwarzając bardzo szeroką ofertę edukacyjną i możliwości rozwoju dziecka i ucznia w naszych placówkach oświatowych.

Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zapewniamy wszechstronną i bardzo rozwiniętą pomoc dydaktyczną, wychowawczą i pedagogiczno - psychologiczną w placówkach oraz pomoc logopedyczną i w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Zapewniamy również pomoc i bezpłatny transport dzieci i uczniów do szkół i placówek specjalnych, którzy realizują obowiązek szkolny poza naszą gminą.

Tabela 1 – Liczba uczniów i oddziałów w szkołach

Liczba uczniów i oddziałów rok szkolny 2018/2019												
L.p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym:								
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	III g.
1	SP Bieńkowice	10	164	21	9	19	19	36	17	15	19	12
2	SP Chalupki	8	130	19	0	15	16	13	9	18	16	24
3	SP Krzyżanowice	15	288	33	39	0	52	27	38	34	32	33
4	SP Tworków	11	171	28	25	0	20	36	13	18	16	15
5	SP Zabełków	7	119	17	16	0	19	18	20	15	14	-
Razem		51	872	118	89	34	126	130	97	100	97	84

Tabela 2 – Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach

Liczba dzieci i oddziałów rok szkolny 2018/2019			
L.p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Przedszkole Bieńkowice	2	49
	ODZ Bolesław	1	22
2	Przedszkole Chałupki	2	40
3	Przedszkole Krzyżanowice	4	86
	ODZ Nowa Wioska	1	16
	ODZ Roszków	1	17
4	Przedszkole Tworków	4	99
5	Przedszkole Zabełków	2	50
6	ZSP Owsiszczce	1	22
Razem		18	401

➤ **Zatrudnienie w placówkach oświatowych**

Zatrudniamy 189 nauczycieli we wszystkich placówkach oświatowych, w tym 109 pełnozatrudnionych, a 80 niepełnozatrudnionych.

Tabela 3 – Liczba zatrudnionych nauczycieli w placówkach

Liczba nauczycieli na terenie Gminy Krzyżanowice w roku szkolnym 2018/2019						
L.p.	Placówka	Liczba etatów w placówce	Liczba etatów nauczycieli niepełnozatrudnionych	Liczba zatrudnionych nauczycieli	Liczba nauczycieli pełnozatrudnionych	Liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych
1	SP Bieńkowice	21,43	4,31	25	14	11
2	SP Chałupki	18,48	4,01	23	12	11
3	SP Krzyżanowice	39,91	2,39	37	30	7
4	SP Tworków	22,57	2,36	24	17	7
5	SP Zabelków	16,80	4,37	23	9	14
6	ZSP Owsiszczce	1,95	0,95	7	1	6
7	Przedszkole Bieńkowice	6,20	0,99	9	4	5
8	Przedszkole Chałupki	4,10	0,49	7	3	4
9	Przedszkole Krzyżanowice	10,45	1,04	13	8	5
10	Przedszkole Tworków	9,90	1,80	12	6	6
11	Przedszkole Zabelków	6,51	0,93	9	5	4
RAZEM		158,30	23,64	189	109	80

B. Wyniki z egzaminów gimnazjalnych

W roku szkolnym 2017/2018 do egzaminu gimnazjalnego po klasie trzeciej przystąpiło 90 uczniów naszej Gminy.

Analizując wyniki uzyskane przez uczniów naszej Gminy w części humanistycznej – język polski należy stwierdzić, że średni wynik jaki uzyskali (**67,76 %**) jest wynikiem porównywalnym do średniej jaką uzyskali uczniowie w województwie (**67,87 %**) oraz w całym kraju (**68 %**).

Wyniki uzyskane przez uczniów naszej Gminy w części humanistycznej – historia i WOS są wysokie. Średni wynik jaki uzyskali (**58,80 %**) jest wynikiem porównywalnym do średniej jaką uzyskali uczniowie w województwie (**58,87 %**) oraz w całym kraju (**59 %**).

W części matematyczno-przyrodniczej – matematyka uczniowie Gminy uzyskali średni wynik na poziomie **51,23 %**, w województwie **51,141 %**, a w kraju **52 %** oraz z części przedmiotów przyrodniczych, gdzie wynik średni w gminie to **54,90 %**, w województwie **55,38 %**, w kraju **56 %**.

W części językowej uczniowie Gminy zdawali egzamin z języka angielskiego i języka niemieckiego. Z języka angielskiego uzyskali średni wynik na poziomie **74,90 %**, a w kraju **68 %**. Natomiast z języka niemieckiego średnia w gminie to **71,55 %**, a w kraju **52 %**.

Wyniki jakie uzyskali nasi gimnazjaliści są wyższe od średniej krajowej i wojewódzkiej.

C. Osiągnięcia uczniów

Uczniowie szkół oraz dzieci z przedszkoli z terenu Gminy Krzyżanowice uczestniczą w wielu konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych, reprezentując szkołę oraz gminę na etapach rejonowych, regionalnych lub wojewódzkich. Co roku odbywa się gminne podsumowanie konkursów dla ww. uczniów z terenu Gminy Krzyżanowice gdzie nagradzamy i wyróżniamy laureatów i zwycięzców konkursów przedmiotowych i rozgrywek sportowych.

Na szczeblu wojewódzkim 15 uczniów zdobyło osiągnięcia w konkursach z języka niemieckiego, 1 w konkursie przedmiotowym z języka polskiego, 1 uczeń z języka angielskiego, 2 uczniów z matematyki, 2 uczniów w konkursie recytatorskim, 2 w diecezjalnym konkursie wiedzy religijnej, 1 w ogólnopolskim konkursie plastycznym.

D. Projekty i programy realizowane w placówkach oświatowych

➤ Projekty realizowane w placówkach oświatowych:

Gmina Krzyżanowice jest Liderem nowoczesnej edukacji dzieci.

Projekt pn. „**Wiedza, Umiejętności i Kompetencje – cykl zajęć edukacyjnych i edukacyjno- terapeutycznych w Gminie Krzyżanowice**” – 2016-2018 realizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt prowadzony był w czterech szkołach naszej gminy – Szkoła Podstawowa w Bieńkowicach, Szkoła Podstawowa w Tworkowie, Szkoła Podstawowa w Krzyżanowicach i Szkoła Podstawowa w Chałupkach. Projekt dedykowany był dla uczniów z klas 3 gimnazjum i 6 podstawowych. Projekt dedykowany był dla uczniów z klas 3 gimnazjum i 6 podstawowych. Uczniowie brali udział w różnych Akademiach tj.

- Akademia Kompetencji i Umiejętności;
- Akademia Eksperymentu;
- Akademia Kreatywności Projektowej;
- Akademia Efektywności Lingwistycznej;
- Akademia Rozwijania Kompetencji;
- Akademia Indywidualizacji Procesu Nauczania.

Uczniowie brali udział w różnych Akademiach, podstawową była Akademia Kompetencji i Umiejętności. W ramach tej akademii prowadzone były zajęcia z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, które odbywały się po zajęciach lekcyjnych. Uczniowie mieli możliwość nadrabiania zaległości z podstawowych przedmiotów oraz możliwość powtórzenia materiału.

Wartość projektu: **1 010 039,12 zł**

Wkład własny: 101 003,91 zł; Dofinansowanie: 909 035,21 zł

➤ Programy rządowe:

– Aktywna Tablica

Wszystkie szkoły na terenie Gminy Krzyżanowice otrzymały dofinansowanie w ramach rządowego programu Aktywna tablica – na lata 2017-2019.

Wartość zadania: **87 490,00 zł**

Wartość otrzymanego dofinansowania: 69 992,00 zł

Wartość wkładu własnego: 17 498,00 zł

Szkoły zakupiły w ramach programu na wyposażenie placówki następujące pomoce dydaktyczne:

SP Bieńkowie - 2 interaktywne monitory dotykowe o przekątnej ekranu co najmniej 55 cali

SP Chałupki - 1 interaktywny monitor dotykowy o przekątnej ekranu co najmniej 65 cali

SP Krzyżanowice - 2 tablice interaktywne z projektorem ultrakrótkoogniskowym z głośnikami

SP Tworków - 2 tablice interaktywne z projektorem ultrakrótkoogniskowym oraz 1 projektor

SP Zabełków - 1 tablicę interaktywną z projektorem ultrakrótkoogniskowym, 1 projektor oraz 1 interaktywny monitor dotykowy o przekątnej ekranu co najmniej 55 cali.

Ponadto w przedszkolach i szkołach Gminy Krzyżanowice realizowane są również od kilku lat różne ciekawe projekty edukacyjne, metodyczne i dydaktyczne:

Wprowadziliśmy zajęcia w ramach programu edukacyjnego z zastosowaniem **innowacyjnych narzędzi myślowych TOC** (skrót od angielskiej nazwy *Theory of Constraints*; polska nazwa – teoria ograniczeń). To nowoczesne metody nauki poprzez zabawę. W tym zakresie w przedszkolach realizujemy pakiet edukacyjny „Kuferek tajemnic” zaś w szkołach „Kuferek matematyczny” w klasach II i III. Kolejnym etapem cyklicznego kształcenia są mapy logiczne i matematyczne. Przedstawione narzędzia TOC rozwijają i usprawniają wiele umiejętności oraz kompetencji dziecka, w tym myślenie logiczne i krytyczne. Uczą także współpracy i pracy zespołowej, planowania pracy, wyznaczania celów, określania przeszkód, definiowania problemów i konstruktywnego działania. Pozwalają również nauczycielowi na zaktywizowanie wszystkich dzieci oraz wyjście poza schematy. Narzędzia TOC dobrze sprawdzają się w praktyce pedagogicznej.

Jesteśmy jedyną gminą w Polsce pracującą narzędziami TOC kompleksowo na wszystkich etapach edukacyjnych. Wdrażanie projektu koordynowane jest bezpośrednio przez dyrektora TOC w Polsce – Macieję Winiarkę.

W Przedszkolach Gminy Krzyżanowice:

– „**Klucz do uczenia się**”

Przedszkola brały udział w projekcie systemowym Województwa Śląskiego „**Klucz do uczenia się – rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej**”. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu było wdrożenie w wybranych placówkach oświatowych województwa śląskiego innowacyjnej metody kształcenia dzieci w wieku 3-9 lat

– „**Szkoła kompetencji –województwo śląskie**”

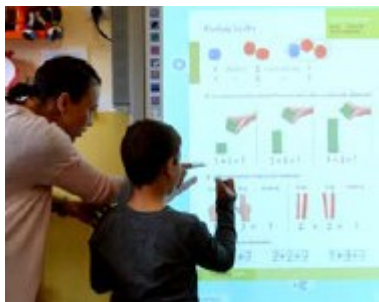
Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim. Celem projektu jest rozwijanie kompetencji kluczowych u dzieci. Uczestniczy w niej część placówek przedszkolnych.

– **Słoneczne Przedszkola** projekt realizowany przez Humanitas

Wyższa Szkoła Humanitas jako Wnioskodawca otrzymała dofinansowanie z Unii Europejskiej z poddziałania 11.1.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na realizację projektu „Słoneczne Przedszkola - realizacja zajęć specjalistycznych dla dzieci z niepełnosprawnościami w 19 przedszkolach województwa śląskiego”. W przedmiotowym projekcie brali udział uczniowie i nauczyciele z poniższych przedszkoli z Gminy Krzyżanowice:

- Przedszkole w Tworkowie;
- Przedszkole Publiczne im. Kubusia Puchatka w Zabełkowie;
- Przedszkole w Krzyżanowicach.

W ramach projektu w ww. przedszkolach odbywały się specjalistyczne zajęcia dla 7 dzieci niepełnosprawnych, został zakupiony specjalistyczny sprzęt i pomoce dydaktyczne do zajęć. Szacunkowa wartość wsparcia dla Państwa przedszkoli wyniosła ok 75 tys. zł.

➤ **Krzyżanowski Uniwersytet Dziecięcy**

Gmina Krzyżanowice od wielu lat realizuje wspólnie z Wyższą Szkołą Humanitas z Sosnowca szereg projektów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W celu poszerzenia oferty edukacyjnej zaproponowaliśmy dla naszych najmłodszych i ich rodziców Krzyżanowski Uniwersytet Dziecięcy, skierowany dla dzieci w wieku 6-12 lat w formie wykładów oraz warsztatów. Zajęcia odbywają się w trybie dwusemestralnym, wzorem standardowego roku akademickiego (październik – styczeń i luty – czerwiec). Podczas spotkań jest zapewniona fachowa opieka wykwalifikowanych pedagogów. Spotkania odbywają się w soboty raz w miesiącu. Studenci otrzymują imienne indeksy w których zbierają naklejki każdorazowo po odbytym wykładzie. Uczestnicy na zakończenie roku akademickiego otrzymują dyplomy. Ta forma edukacji i spędzania wolnego czasu z roku na rok cieszy większą popularnością.

➤ **Międzynarodowa wymiana młodzieży szkolnej**

Gmina umożliwi szeroką współpracę międzynarodową naszych szkół i przedszkoli. Szkoły realizują wymianę uczniów i młodzieży ze szkołami:

- Tworków – Balve (Niemcy);
 - Tworków - Piszcz (Czechy);
 - Krzyżanowice – Ratka (Węgry);
 - Chałupki – Seeshaupt (Niemcy);
 - Chałupki - Szylorzowice (Czechy);
 - Bieńkowice - Hać (Czechy),
- Ponadto przedszkola naszej gminy współpracują ze przedszkolami w Czechach:
- Chałupki - Szylorzowice (Czechy);
 - Bieńkowice - Slezska Ostrawa (Czechy)

Ponadto szkoła w Tworkowie realizuje również własne projekty w ramach projektów MEN dot. współpracy i wymiany uczniowskiej oraz realizacji zagadnień edukacyjnych.

6. Kultura

A. Wydarzenia kulturalne

Gmina Krzyżanowice obfituje w różnego rodzaju działania kulturalne, adresowane zarówno do dzieci, młodzieży i dorosłych, a także seniorów. Organizowane są przeglądy artystyczne, koncerty, kiermasze, festiwale, jarmarki, wystawy, procesje konne, zawody sikawek oraz spotkania folklorystyczne, rajdy rowerowe oraz spływy kajakowe. Kalendarz realizowanych wydarzeń kulturalnych gminy to blisko 200 spotkań, festynów, zlotów, przeglądów czy koncertów.

Najważniejsze wydarzenia kulturalne w Gminie Krzyżanowice:

- Koncert poświęcony pamięci Ludwika van Beethovena i Franciszka Liszta;
- Dożynki Gminne;
- Jarmark na granicy Chałupki – Bohumin;
- Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych;
- Międzynarodowe i Powiatowe Zawody Sikawek Konnych;
- Międzynarodowy Zlot Pojazdów Zabytkowych;
- Wielkanocna Procesja Konna;
- Koncert Bożonarodzeniowo- Noworoczny.

Działania kulturalne dla dzieci:

- Międzynarodowy Przegląd Teatryków;
- Przegląd Młodych Talentów;
- Przegląd Przedstawień Bożonarodzeniowych – Jasełka;
- Przegląd Kolęd i Pastorałek w języku polskim i niemieckim zakończony Koncertem Laureatów;
- Konkurs Gwary Śląskiej – tutaj uczestnikami są również dorośli mieszkańcy gminy.

Inne imprezy kulturalne:

- Kiermasze Wielkanocny i Bożonarodzeniowy;
- Wieczór przy świecach;
- wystawy ptaków i drobnego inwentarza.

Spotkania folklorystyczne:

- „Szkubanie piyrza”;
- „Kiszenie kapusty”;
- z okazji tłustego czwartku „Pączki, kreple, puchelko...”.

Formy aktywności kulturalnej mieszkańców:

- rajdy rowerowe;
- plenery malarskie;
- warsztaty i astropiknik;
- spływy kajakowe;
- zawody wędkarskie.

Gmina wydaje wiele publikacji promujących i informujących mieszkańców i gości na temat lokalnych zabytków oraz zasobów przyrodniczych gminy.

B. Pomagamy rozwijać talenty i zainteresowania

Gmina umożliwia mieszkańcom udział w zespołach tanecznych, orkiestrze dętej, których działalność finansowana jest ze środków budżetowych gminy Krzyżanowice.

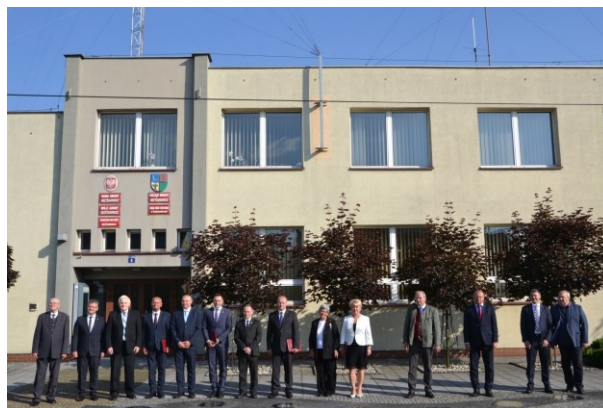
- Zespół Taneczny „Uśmiech” działający przy GZOKSiT w Tworkowie;
- „Tworkauer Eiche”;
- Orkiestra Dęta Gminy Krzyżanowice;
- Nauka gry na instrumentach dętych - również finansowana ze środków gminy poprzez zatrudnienie nauczycieli oraz nieodpłatny wynajem pomieszczeń na zajęcia.

C. Współpraca z gminami partnerskimi

Gmina Krzyżanowice jest jedną z nielicznych gmin w Polsce o tak licznych zawartych międzynarodowych partnerstwach. Mamy podpisane i realizujemy aż 7 umów partnerskich z gminami Czeskimi: Hać, Piszcz, Szylerzowice i Bohumin, z gminą węgierską - Ratka, niemiecką - Seeshaupt, austriacką - Aschach an der Donau W ramach współpracy transgranicznej organizowane są różne wydarzenia kulturalne, społeczne i sportowe.

- **20 lecie współpracy z czeskimi gminami Piszcz, Szylerzowice i Hać** – Współpraca pomiędzy naszymi gminami rozwija się na poziomie gospodarczym, społecznym i kulturalnym. Realizowane są wspólne projekty unijne na zagospodarowanie przestrzeni publicznej, infrastruktury drogowej, turystycznej i kulturalnej oraz miękkie projekty aktywizujące lokalną społeczność OSP, KGW, koła emerytów. Współpraca odbywa się także na poziomie oświatowym. Szkoły i przedszkola z terenu gminy współpracują z placówkami czeskich gmin partnerskich.

- **20 lecie współpracy z węgierską gminą Ratka.** Współpraca pomiędzy naszą gminą a gminą Ratka opiera się głównie na bazie kulturowej oraz oświatowej. Co roku mieszkańcy naszej gminy biorą udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez gminę Ratka. Są to kulinarny Festiwal Kapusty (Krautfest), gdzie uczestniczy co roku inne Koło Gospodyń Wiejskich z Gminy Krzyżanowice, członkinie biorą udział w konkursie na najlepsze gołąbki, po za tym na stanowisku gotują i podają uczestnikom festiwalu bigos, który cieszy się bardzo dużą popularnością. Ważnym wydarzeniem w gminie Ratka jest Międzynarodowy Festiwal Kultury, w którym delegacja gminy Krzyżanowice corocznie uczestniczy z grupami artystycznymi naszej gminy. Goście z Ratki uczestniczą każdego roku na Koncercie Poświęconemu L. van Beethovenowi i F. Lisztowi. W 2018 roku grupa taneczna z Ratki uczestniczyła w Festiwalu Tańca w Tworkowie. Współpraca w obszarze oświaty polega na corocznej, wzajemnej wymianie uczniów.
- **Współpraca z niemieckim Seeshaupt** opiera się na czynnym udziale w wielu wydarzeniach kulturalnych zarówno w Seeshaupt jak i w naszej Gminie. W ramach współpracy następuje wymiana uczniów ze szkoły w Chałupkach z uczniami z Seeshaupt. Ważnym aspektem współpracy jest bezpieczeństwo. Ochotnicze Straże Pożarne z Seeshaupt i Krzyżanowic chętnie ze sobą współpracują i wymieniają się doświadczeniami. Realizowana jest również współpraca w dziedzinie oświaty. Od prawie 10 lat współpracują ze sobą szkoła w Chałupkach i Seeshaupt. Co roku na zmianę odwiedzają się uczniowie tych dwóch szkół.
- **Współpraca z Bohuminem** opiera się głównie na realizacji wspólnych wydarzeń oraz projektów. Co roku w porozumieniu z Bohuminem organizowane są spływy kajakowe oraz Jarmark na granicy.
- **Współpraca z austriackim Aschach an der Donau** realizowana jest głównie poprzez aktywność w obozach bezpieczeństwa OSP, poprzez udział strażaków z Austrii w zawodach sikawek konnych oraz udział naszej młodzieży MDP na kilkudniowym obozie strażackim w Aschach (Jugendlager).
- **Rozwija się również współpraca z rumuńską gminą Beltiug** (jeszcze bez oficjalnie podpisanej umowy partnerskiej). Organizowane są wyjazdy i występy Zespołu Tanecznego Uśmiech oraz orkiestry dętej z Rumunii w naszej Gminie, a także w Rumunii.

Współpraca z gminami partnerskimi przynosi bardzo duże wymierne efekty i oparta jest na stałym kalendarzu wydarzeń kulturalnych i sportowych odbywających się w naszych gminach.

D. Czytelnictwo - Gminna biblioteka publiczna w Krzyżanowicach

- sieć Gminnej Biblioteki Publicznej tworzy pięć placówek: biblioteka główna w Krzyżanowicach i cztery Filie Biblioteczne: Bieńkowice, Chałupki, Tworków i Zabelków;
- z działalności bibliotek korzysta 1.683 czytelników, co stanowi : 632 osoby uczące się, 574 osoby pracujące, pozostali (bezrobotni, emeryci, renciści) to 477 osób;
- każdego roku biblioteki rejestrują 45. 241 wypożyczeń książek, w tym: literatury pięknej dla dzieci - 14. 681, literatury pięknej dla dorosłych – 23. 523 i literatury popularnonaukowej - 7. 037 woluminów.

E. Organizacje społeczne

Bardzo ważnym elementem realizacji zadań Gminy Krzyżanowice jest wspieranie aktywności i działalności naszych organizacji społecznych: Ochotniczych Straży Pożarnych, Kół Emerytów Rencistów i Inwalidów w Krzyżanowicach, Tworkowie i Chałupkach, Koła Gospodyń Wiejskich, DFK, a także Klubów Sportowych LKS, Koła Wędkarzy, Pszczelarzy, Hodowców Gołębi Pocztowych i innych.

Aktywność ta jest bardzo wysoka i znacznie ubogaca kalendarz wydarzeń i imprez kulturalnych naszej gminy. Organizacje organizują wiele spotkań i festynów własnych organizacji bądź realizowanych wspólnie z gminą lub z sołectwami.

- wspieramy finansowo organizacje społeczne działające na terenie gminy Krzyżanowice w ramach dotacji lub partycypacji w kosztach organizowanych wydarzeń czy festynów;
- wszystkie organizacje ściśle współpracują z Radami Sołeckimi oraz Urzędem Gminy Krzyżanowice, GZOKSiT-em oraz jednostkami gminy;
- do kalendarza ich działalności, na stałe, wpisały się Dożynki Wiejskie, spotkania okolicznościowe np. z okazji Dnia Matki, Świąt Bożego Narodzenia, Dnia Seniora, zawody strażackie i sportowe, wycieczki i wyjazdy oraz inne aktywności.

7. Polityka Społeczna i Zdrowotna

A. Ośrodek Pomocy Społecznej

Gmina Krzyżanowice wspiera swoich mieszkańców oraz dba o podnoszenie jakości ich życia poprzez realizację zadań w obszarze szeroko pojętej polityki społecznej m.in. za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej Krzyżanowice z siedzibą w Tworkowie, będącego jednostką organizacyjną Gminy. Ośrodek udziela m.in. pomocy w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, pomocy rzeczowej, dożywiania dzieci w szkołach, kieruje osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji do domów pomocy społecznej, ustala uprawnienia i przyznaje zasiłki rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenie pielęgnacyjne, tzw. „becikowe”, ustala uprawnienia i przyznaje świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ustala uprawnienia i przyznaje świadczenia wychowawczego (500+) i świadczenia „Dobry start”, wydaje Karty Dużej Rodziny, przyznaje stypendia i zasiłki szkolne oraz koordynuje pomoc żywnościową dla mieszkańców gminy z banku żywności.

➤ **Wydatki i dochody budżetowe realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej Krzyżanowice z siedzibą w Tworkowie.**

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej Krzyżanowice z siedzibą w Tworkowie wydatkował **633 808,79 zł** ze środków własnych gminy oraz 7 812 779,94 zł w ramach środków zewnętrznych (dotacje celowe etc.). Łącznie wydatkowano 8 446 588,73 zł. Jednocześnie odprowadzono **34 046,65 zł** jako dochód własny gminy.

➤ **Wybrane świadczenia udzielane przez OPS**

Udzielone świadczenia z pomocy społecznej:

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w pln
Zasiłki stałe ogółem, w tym z przeznaczeniem dla osób samotnie gospodarujących i osób pozostających w rodzinie	18	176	91137
Zasiłki okresowe	30	154	46501
Zasiłki celowe	98	x	95875
Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	18	175	8148

➤ **Programy realizowane przez OPS:**

- **Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.** Ośrodek Pomocy Społecznej Krzyżanowice realizuje wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem Programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewniania posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich.

- **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (FEAD) Podprogram 2017 i Podprogram 2018.** Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2018 r. Unijny Program Pomocy Żywnościowej dla Najuboższych Mieszkańców Wspólnoty Europejskiej FEAD na lata 2014-2020. Pomoc żywnościowa jest przekazywana osobom najbardziej potrzebującym w formie nieodpłatnych paczek żywnościowych.

➤ **Skierowania do domów pomocy społecznej**

Wydatki na DPS w 2018r. ze środków Gminy wyniosły **140 478,62 zł**. Kwota nie uwzględnia opłat wnoszonych przez rodziny mieszkańców na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej i zawartych umów cywilno – prawnych. W 2018 r. na konto Ośrodka wpłynęło z tego tytułu 28 350,00 zł. Kwota została odprowadzona na dochody budżetowe gminy.

➤ **Współpraca z organizacjami pozarządowymi – Aktywizacja osób niepełnosprawnych.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w tym m.in. z:

- Warsztatami Terapii Zajęciowej w Raciborzu (WTZ)
6 osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Krzyżanowice uczestniczy w zajęciach WTZ;
- Środowiskowa Świetlica Samopomocy „Nadzieja”
W zajęciach uczestniczy 5 osób z terenu Gminy Krzyżanowice;
- Stowarzyszenie „Dom” – Środowiskowy Dom Samopomocy w Raciborzu
Z usług ŚDS z terenu Gminy Krzyżanowice korzystają 4 osoby;
- Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (CRON) – Warsztaty Terapii Zajęciowej
W zajęciach uczestniczą 2 osoby z terenu Gminy Krzyżanowice;
- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy z Krzanowicach
Obecnie z terenu Gminy Krzyżanowice przebywa tu 21 osób, gdzie objęci są opieką lekarską i rehabilitacją.

➤ **Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.**

a) Asystent rodziny

Rolą asystenta rodziny jest wspieranie rodzin, które z różnych powodów nie są w stanie samodzielnie wypełniać funkcji opiekuńczo- wychowawczych. W 2018 r. pomocą asystenta rodziny zostało objętych **8** rodzin.

b) Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub innej placówce.

- Z terenu Gminy Krzyżanowice w rodzinie zastępczej umieszczone jest 1 dziecko, koszt jaki poniosła Gmina w 2018r. to: **2 200,00 zł**;
- w Placówce Opiekuńczo Wychowawczej w Pogrzebieniu przebywa 1 dziecko, koszt jaki poniosła Gmina wyniósł w 2018r.: **16 302,00 zł**.

Ogółem koszty pobytu dzieci, których miejscem pochodzenia jest gmina Krzyżanowice, w formach pieczy zastępczej w 2018r. wyniosły **18 504,00 zł**.

➤ **Stypendia i zasiłki szkolne**

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Stypendium szkolne może być udzielone w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w m.in. na zakup zeszytów, przyborów szkolnych, tornistra, plecaka szkolnego, stroju na zajęcia wychowania fizycznego, obuwia sportowego.

Całkowity koszt realizowanego zadania w roku 2018 wyniósł **30 466,45 zł.**

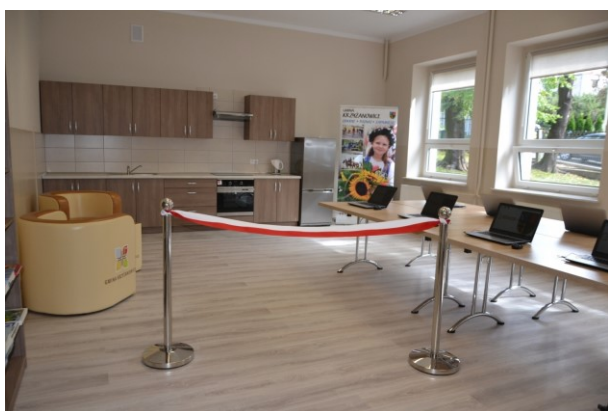
Z tego wydatkowano z budżetu państwa kwotę 24 373,16 zł, z budżetu Gminy **6 093,29 zł.**

➤ **Świadczenie „Dobry start”**

W roku 2018 złożono 822 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry start”. Liczba dzieci, dla których zostało wypłacone świadczenie „dobry start” w 2018r. to 1201. Łączna suma wypłaconych świadczeń „Dobry start” w 2018r. wyniosła 360.300,00 zł.

➤ **Klub Senior+**

- Gmina Krzyżanowice w 2018r. pozyskała na utworzenie Klubu Senior + w ramach wieloletniego programu Senior + kwotę 146 936,78 zł (Moduł I). W ramach pozyskanych środków utworzono i wyposażono Klub Senior + mieszczący się w Owsiszczach, przy ul. Szkolnej
- Klub Senior + od listopada 2018r. do lutego 2019r. był czynny 3 razy w tygodniu (środa, czwartek i piątek) od godziny 8:00 do godz. 17:00.
- W ramach projektu Gminy Krzyżanowice wraz z Fundacją Partycypacji Społecznej w dniach otwarcia Klubu prowadzone były zajęcia komputerowe (kurs komputerowy) prowadzone przez ww. Fundację. W kursie uczestniczyło 60 seniorów (6 grup po 10 osób). W każdy dzień prowadzone były zajęcia dla 2 grup.
- Ponadto regularnie prowadzone są zajęcia w zakresie bezpieczeństwa, żywienia, w których uczestniczy bardzo dużo seniorów.

➤ **Przeciwdziałanie przemocy**

Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Tworkowie wraz z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizuje Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Krzyżanowice. Program ma na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Ośrodek podejmuje działania aby zwiększyć skuteczność i dostępność terapii dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, umożliwić ochronę ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne i socjalne oraz podejmuje działania profilaktyczne i edukacyjne na temat przemocy w rodzinie.

B. Stacja Opieki Caritas i Gabinet Rehabilitacyjny

Na terenie Gminy Krzyżanowice działała Stacja Caritas wraz z Gabinetem Rehabilitacyjnym, która jest dofinansowywana z dotacji Urzędu Gminy w Krzyżanowicach.

Podstawowym zadaniem Caritas jest opieka nad chorym w domu. W znacznym stopniu odciąża to szpitale i domy pomocy społecznej. Taka forma opieki pomaga pacjentom przebywać w swoim środowisku, wśród swoich bliskich, uczestniczyć w życiu rodzinnym. Pomoc pielęgniarek nie ogranicza się jednak tylko do wizyt w domu pacjentów. W stacji Caritas znajdują się trzy gabinety rehabilitacyjne wyposażone w specjalistyczny sprzęt m.in. do masażu, do nagrzewania bolących miejsc, do pobudzania mięśni i krążenia. Sprzęt pozostający na wyposażeniu Gabinetu Rehabilitacyjnego Caritas w Tworkowie jest sprzętem najnowszej generacji, posiada atesty dopuszczające do użytkowania na rynku, poddawany jest okresowym przeglądom, objęty jest serwisem naprawczym. W stacji można również wypożyczyć sprzęt medyczny i rehabilitacyjny: łóżka szpitalne, materace przeciwoleżynowe, chodziki, kule, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe.

➤ ***Roczna skala działań podejmowanych przez Stację Opieki Caritas w Tworkowie***

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń – 465 pacjentów.
2. Liczba wizyt domowych – 9.820 wizyt.
3. Liczba wszystkich czynności – 26.447 zabiegów, w tym:
 - czynności higieniczno – pielęgnacyjne – 4.774
 - czynności zabiegowe – 16.834
 - diagnostyczne – 3.187
 - socjalno-bytowe – 68
 - z zakresu promocji i edukacji zdrowotnej – 1.584

➤ ***Roczna skala działań podejmowanych przez Gabinet Rehabilitacyjny w Tworkowie***

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń – 632 pacjentów
2. Roczna liczba wizyt w gabinecie – 6.410 wizyt
3. Roczna liczba wszystkich zabiegów – 23.776 zabiegów, w tym:
 - zabiegi z zakresu kinezyterapii – 7.173
 - zabiegi z zakresu masażu – 1.945
 - zabiegi z zakresu elektrolecznictwa – 7.905
 - zabiegi z zakresu pola magnetycznego – 2.743
 - zabiegi z zakresu światłolecznictwa – 4.010

➤ **Udział środków z budżetu Gminy w ogólnych kosztach działalności Stacji i Gabinetu**

Dotacja z Urzędu Gminy w roku 2018 wynosiła 114.000 zł. Koszt całkowity działalności Stacji Opieki Caritas w 2018 r. wynosi – 296,213,39 zł

C. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego

Zakład funkcjonuje na terenie gminy Krzyżanowice od 1 października 2000 roku. Świadczy usługi medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej opieki ambulatoryjnej, których odbiorcami są wszyscy mieszkańcy gminy.

➤ **Rozwój usług społecznych i zdrowotnych:**

Gmina zapewnia dobrą jakość opieki i leczenia poprzez Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Krzyżanowicach, dla którego jest organem założycielskim. Przy zakładzie działa Rada Społeczna SP ZLA, którymi członkami są przedstawiciele mieszkańców, środowiska medycznego, Wojewody Śląskiego oraz Urzędu Gminy.

- SP ZLA w Krzyżanowicach świadczy usługi medyczne w ramach kontraktu z NFZ w *trzech Ośrodkach Zdrowia: Krzyżanowicach, Chałupkach i Tworkowie* w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym medycyny szkolnej oraz porad specjalistycznych m.in. z ginekologii, dermatologii i urologii, gabinety USG, gabinet rehabilitacyjny oraz gabinety stomatologiczny, ortopedyczny, diabetologiczny i kardiologiczny;
- realizowane są różne Programy profilaktyczne dla mieszkańców i pacjentów;
- dofinansowanie z budżetu gminy do zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia (w 2018 r. zakupiono aparat Holtera oraz głowicę USG do badań kardiologicznych – koszt 23.500,00 zł).

D. Stacja pogotowia ratunkowego

Gmina Krzyżanowice aby usprawnić funkcjonowanie Pogotowia Ratunkowego umożliwiła otwarcie stacji Zespołu Pogotowia Ratunkowego przy Ośrodku Zdrowia w Krzyżanowicach. Od 2011 r. funkcjonuje wyjazdowy Zespół Pogotowia Ratunkowego. Gmina wsparła finansowo zakup ambulansu, a także wyposażenia nowego ambulansu. Ponadto w 2018 r. Gmina zakupiła ze środków budżetu Gminy defibrylator do ambulansu – do monitorowania parametrów życiowych oraz do teletransmisji zapisu EKG do ośrodków kardiologii inwazyjnej

E. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawowe cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 przyjęto Uchwałą Rady Gminy Krzyżanowice Nr 0007.XXXVIII.13.2018 z dnia 27 lutego 2018 roku.

W celu zrealizowania i osiągnięcia zamierzonych celów GKRPA w 2018 roku prowadziła następujące działania:

- pełnienie przez członków komisji 24 dyżurów w dwóch Punktach Konsultacyjnych dla Osób z Problemem Alkoholowym;
- prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami mającymi problem z alkoholem oraz członkami rodzin tych osób w celu zmotywowania do zmiany prowadzonego życia i podjęcia terapii odwykowej, wezwano 39 osób na rozmowy z czego przeprowadzono 11 rozmów z osobami mającymi problem z nadużywaniem alkoholu i 9 rozmów z członkami rodzin tych osób;
- prowadzenie postępowań wobec osób mających problemy z nadużywaniem napojów alkoholowych zobowiązujących do podjęcia leczenia odwykowego, 1 osobę skierowano na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wydano dla tej osoby opinię w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wystąpiono z 1 wnioskiem do sądu w celu zobowiązania osoby do podjęcia leczenia odwykowego, w trakcie prowadzonych postępowań zmotywowano 2 osoby do podjęcia i ukończenia pełnego leczenia odwykowego w warunkach stacjonarnych;
- w celu ograniczenia dostępności do alkoholu komisja opiniuje wnioski dot. wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującymi w tym zakresie uchwałami Rady Gminy, wydano 15 postanowień;
- w ramach działań mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców i odciążenia od wszelkich zagrożeń współczesnego świata realizowano przez cały rok szereg zadań umożliwiających korzystanie z obiektów sportowych, kulturalnych i świetlic, a także uczestnictwo w lokalnych imprezach rekreacyjno-sportowych, kulturalnych i edukacyjno-profilaktycznych;
- w ramach działań profilaktycznych prowadzonych wśród najmłodszych mieszkańców oraz uczniów realizowano w przedszkolach i szkołach warsztaty profilaktyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli, prelekcje, pogadanki profilaktyczne, spektakle profilaktyczne oraz profilaktyczne konkursy plastyczne i literackie;
- w zakresie profilaktyki, przeciwdziałania alkoholizmowi i zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i pozostałych mieszkańców gminy ogłoszono konkurs ofert programowych na realizację wszelkich działań mających na celu wypracowanie i utrwalenie modelu trzeźwego i zdrowego stylu życia, w 2018 roku komisja dla 80-ciu instytucji i organizacji działających na terenie naszej gminy i biorących udział w konkursie przyznała środki finansowe w łącznej wysokości 76.810 złotych.

8. Działania na rzecz przedsiębiorstw

A. Stawiamy na młodych

- **Start Up – promowanie przedsiębiorczości wśród młodzieży**
- 5 edycji Start Up – warsztaty poświęcone zagadnieniom zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, wizyty studyjnych w przedsiębiorstwach, biznesplany

B. Wsparcie przedsiębiorców

Prowadzone są działania w zakresie pozyskiwania inwestorów oraz wsparcie związane z tworzeniem nowych miejsc pracy. Zadania te polegają przede wszystkim na:

- **Promowanie walorów gminy, którymi są:**
 - lokalizacja w pobliżu granicy z Republiką Czeską, a po stronie polskiej aglomeracji rybnickiej opolskiej i katowickiej, to daje nam dostęp do prawie 3 milionów odbiorców;
 - infrastruktura komunikacyjna: bardzo dobra sieć dróg, w tym drogi krajowe 45 i 78, bliskość Autostrady A1 w Polsce i D1 w Czechach,
 - duży węzeł kolejowy w Chałupkach: przebieg 2 międzynarodowych linii kolejowych: linia kolejowa międzynarodowa E59 (nr 151 Chałupki - Kędzierzyn-Koźle – Opole) oraz Linia kolejowa nr 158 Chałupki – Rybnik – Katowice;
 - bliskość rzeki Odry, zwłaszcza w odniesieniu do projektowanego kanału Odra– Dunaj – Łaba (udało się nam wspólnie z gminą partnerską Bogumin wskazać planowany przebieg kanału D-O-L przez naszą gminę i punkt styku granicznego w Chałupkach w kierunku mostu w Zabelkowie);
 - lokalizacja w pobliżu dużych aglomeracji: rybnickiej – ROW, śląskiej – GOP, ostrawsko-karwińskiej (CZ).
- **Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju i działalności podmiotów gospodarczych poprzez:**
 - szybką i sprawną obsługę patentów – Gmina Krzyżanowice posiada profesjonalny i przyjazny zespół, który zapewni pomoc w przejściu przez wszelkie formalności;
 - poprawę infrastruktury drogowej;
 - Gmina Krzyżanowice oferuje stałe ulgi w podatku dla przedsiębiorców. W latach 2013 – 2018 r. udzielono zwolnień 10 podatnikom z terenu gminy o łącznej wartości **702.663,32 zł**.

- **Pomoc w pozyskiwaniu dofinansowania na rozwój firm** m.in. w ramach Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Morawskie Wrota”.
- **Tworzeniu warunków do lokowania inwestycji w planie zagospodarowania przestrzennego.** Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice nakreśla i przewiduje adaptację, modernizację i rozbudowę istniejącej zabudowy, infrastruktury technicznej, a także intensyfikację inwestycji w zakresie usług i produkcji.

Gmina Krzyżanowice posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania zatwierdzone uchwalone przez Radę Gminy w 2016 r., które obejmuje 100% powierzchni gminy.

Gmina Krzyżanowice posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje ok. 88% terenu całej gminy. Pozostałe 12% to teren zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Posiadanie planu dla tak dużego obszaru gminy jest podstawą zabiegania o lokalizację nowych przedsiębiorstw i osiedlanie się nowych mieszkańców.

Ostatnia zmian planu uchwalonego przez Radę Gminy w 2017 r. ukierunkowana była na rozwoju polityki przestrzennej poprzez znaczne poszerzenie terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługową i produkcyjną. Jednakże na terenie naszej gminy grunty rolne posiadają bardzo wysoką bonitację, co jest zasadniczym utrudnieniem przy zmianie przeznaczenia gruntów rolnych pod inwestycje w planie miejscowym.

W związku z usilnymi zabiegami gminy zmierzającymi do rozwoju istniejących przedsiębiorstw oraz pozyskania nowych inwestorów w trakcie ostatniej zmiany planu wystąpiono z wnioskiem do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zgodę na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolne dla terenów obejmujących łącznie około 105 ha, niestety zgodę otrzymano dla zaledwie 40 ha. Wiele terenów ze względu na wysoką bonitację gleb oraz „zwarte arealy rolne” nie uzyskało pozytywnej decyzji. Jednak w dalszym ciągu będziemy podejmować działania w tym kierunku.

W związku z tym iż planowanie przestrzennej jest procesem stałym, plany miejscowe należy systematycznie aktualizować, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i potencjalnych inwestorów, stosując jednocześnie zasadę zrównoważonego rozwoju.

9. Bezpieczeństwo mieszkańców

A. Ochotnicze Straże Pożarne

Gmina podejmuje duże starania nad poprawą jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania OSP. Na terenie Gminy Krzyżanowice działa **10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**, z tego OSP Krzyżanowice i OSP Tworków należą do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. W swoich szeregach skupiają ogółem 675 członków w tym 281 członków czynnie działających i 394 członków wspierających, oraz 14 drużyn młodzieżowych – 10 chłopięcych i 4 drużyny dziewczęce, razem skupiające 147 członków młodzieżowych drużyn pożarniczych.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest **13 samochodów strażackich** w tym **10 samochodów średnich i 3 lekkie**. Jednostki w ostatnich latach zostały bardzo mocno doposażone w nowe samochody strażackie, nowoczesny sprzęt ratowniczy oraz w wyposażenie osobiste dla strażaków. Podstawową działalnością jednostek OSP jest ochrona przeciwpożarowa, szeroko pojęte ratownictwo oraz pomoc w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i katastrof. Jednostki poprzez swoją działalność tworzą system ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa dla mieszkańców z terenu całej gminy.

- W 2018 roku w ramach programu „*READY TO HELP – system wspólnej ochrony gmin granicznych w Euroregionie Silesia*” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zakupiono:
 - wyposażenie osobiste strażaka oraz sprzęt specjalistyczny dla wszystkich jednostek OSP: **279 054,30 zł**;
 - średni samochód pożarniczy, ratowniczo-gaśniczy z napędem 4x4 VOLVO FLD3C dla OSP Zabełków: **769 734,00 zł**.

Łączna kwota: **1 048 788,30 zł** w tym dofinansowanie pozyskane przez gminę: **891 470,06 zł**

- W ramach projektu ze środków Funduszu Sprawiedliwości zakupiono specjalistyczny sprzęt do ratowania życia i zdrowia dla wszystkich jednostek OSP:
 - wartość: **112 582,00 zł**
 - dofinansowanie projektu to aż **99% wydatków**, czyli **111 456,18 zł**

Ready to help – ćwiczenia polskich i czeskich strażaków

OSP Krzyżanowice

B. Straż Miejska

Straż Miejska na terenie Gminy Krzyżanowice realizuje zadania zgodnie z podpisanym porozumieniem w ramach swoich uprawnień i kompetencji. Zadania operacyjne funkcjonariuszy straży miejskiej są realizowane na polecenie pracownika Urzędu Gminy, interwencję lub zgłoszenia telefoniczne mieszkańców, polecenie dyżurnego straży miejskiej oraz z własnej inicjatywy stwierdzając nieprawidłowości w ramach wykonywanych patroli.

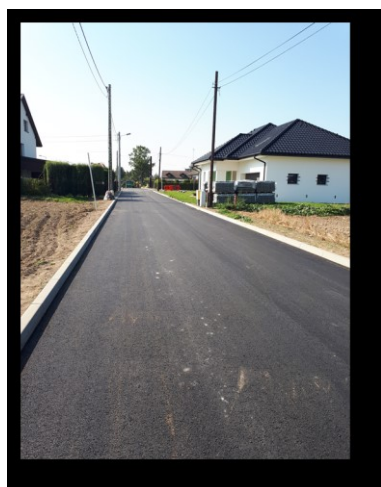
Priorytetem działań jest zapewnienie bezpieczeństwa, ładu i porządku w Gminie, walka ze smogiem oraz dobro mieszkańców. Ponadto straż miejska zabezpiecza szereg gminnych imprez rekreacyjno-sportowych i kulturalnych. W prowadzonych działaniach strażnicy współpracują z policją, sołtysami i strażakami z Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy.

10. Infrastruktura

- W 2018 roku przebudowano:
 - około 2,2 km dróg gminnych (Owsiszcze ul. Nowa, Chałupki ul. Polowa i Relaksowa, Roszków ul. Krótka, Bolesław sięgacz ul. Społecznej);
 - około 300 m chodników (Owsiszcze przy ul. Wojska Polskiego, Bieńkowice przy ul. Ogrodowej);
 - 990 m drogi transportu rolnego Roszków-Rudyszwałd.
- Ponadto Gmina współfinansowała przebudowę chodników przy drogach powiatowych w Tworkowie i Bieńkowicach w wysokości 100 tys.
- Gmina rozpoczęła realizację budowy ścieżek rowerowych o długości 4,5 km: Chałupki-Zabełków wzdłuż DK78, Zabełków przy DK45, Tworków – Krzyżanowice, Tworków ul. Odrzańska, Bieńkowice-Bolesław.

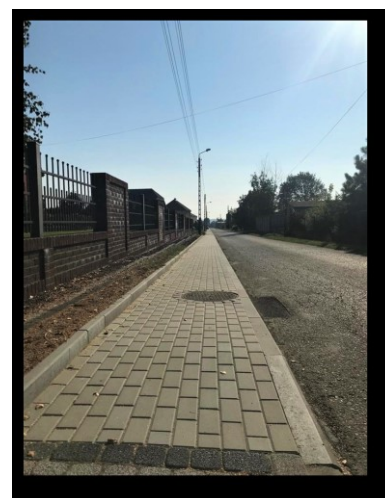
Owsiszcze ul. Nowa

Chałupki ul. Polowa i Relaksowa

Roszków ul. Krótka

Bieńkowice chodnik ul. Wojska Polskiego

11. Turystyka, rekreacja i sport

Gmina Krzyżanowice posiada dobre i bezpieczne warunki do uprawiania sportu, rekreacji, wypoczynku i zabawy. Na bieżąco od wielu lat rozwijamy sieci tras i ścieżek rowerowych, które realizowane są z dofinansowaniem ze środków zewnętrznych.

- Park w Tworkowie wraz z miejscem zabaw dla dzieci;
- Ruiny zamku w Tworkowie;
- Wieża widokowa na Meandrach Odry w Chałupkach;
- Basen w Tworkowie;
- Przystanie kajakowe;
- Zamek w Chałupkach;
- Ścieżki rowerowe m.in. : Meandry – ok. 3 km, Hroza – 1,54 km, Hacka Cesta – 1,224 km, ponadto na terenie Gminy Krzyżanowice jest ok. 90 km tras rowerowych
- W 2018 r. rozpoczęto budowę nowych ścieżek rowerowych na terenie Gminy:
 - Chałupki wzdłuż DK78
 - Zabełków wzdłuż DK45
 - Krzyżanowice – Tworków
 - Bieńkowice – Bolesław
 - Tworków ul. Odrzańska

➤ **Place zabaw**

- **na terenach komunalnych, przy szkołach i przedszkolach:** (Rudyszwałd, Owsiszczce, Nowa Wioska, Chałupki, Bieńkowice, Bolesław, Tworków, Krzyżanowice, Roszków, Zabelków)

Rudyszwałd

Tworków

Bieńkowice

Nowa Wioska

➤ **Siłownie plenerowe**

- **na terenach komunalnych:** (Krzyżanowice PKP i skrzyżowanie ul. Moniuszki i Akacyjnej, Bieńkowice, Tworków, Chałupki, Nowa Wioska) i przy szkole w Bieńkowicach)

Krzyżanowice PKP

Krzyżanowice ul. Moniuszki i Akacyjna

Bieńkowice

Nowa Wioska

- Powstał nowoczesny i funkcjonalny budynek świetlicy wraz z pomieszczeniami dla KGW oraz remizą OSP w Rudyszwałdzie

- **Boiska wielofunkcyjne:** Tworków, Krzyżanowice, Bieńkowice, Zabelków

Bieńkowice

Zabelków

- **Boiska LKS:** Bieńkowice, Bolesław, Tworków, Owsiszczce, Krzyżanowice, Roszków, Zabelków, Chałupki, które są remontowane i modernizowane.

Zrealizowane inwestycje w 2018 r.:

Tworków FS Budowa zadaszzenia trybun na boisku LKS

Bolesław FS Zagospodarowanie terenu przy LKS Bolesław - montaż ogrodzenia i piłkochwyty

Krzyżanowice LKS Kontener sanitarny

12. Gospodarka mieszkaniowa gminy

➤ Liczba lokali mieszkalnych

Mieszkaniowy zasób Gminy Krzyżanowice pozostający w zarządzie gminy na dzień 31.12.2018 r. obejmował **38 lokali mieszkalnych** w tym **32 mieszkania komunalne** oraz **6 mieszkań socjalnych**. Dodatkowo w gminnym zasobie mieszkaniowym znajdują się mieszkania zlokalizowane przy budynkach oświatowych oraz w ośrodku zdrowia te jednak zarządzane są przez dyrektorów odpowiednich placówek.

➤ Liczba wniosków o przydział lokali

Na dzień 31.12.2018 r. na liście oczekujących na przydział lokalu mieszkalnego wpisanych było 30 wniosków.

W roku 2018 zwołane zostały 2 komisje mieszkaniowe w marcu i grudniu.

Ponadto w roku 2018 wybudowano nowy budynek z dwoma mieszkaniami socjalnymi, który również w 2018 r. oddany został do użytku. Na budowę nowego budynku uzyskano dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Tworków ul. Dworcowa

13. Udział środków zewnętrznych w budżecie Gminy Krzyżanowice

Wiele działań gminy oparte jest na projektach, w ramach których pozyskujemy środki zewnętrzne. Jesteśmy jednym z liderów w realizacji projektów z udziałem środków unijnych, transgranicznych i krajowych oraz liderem w liczbie i różnorodności realizowanych projektów. Realizujemy je w ramach współpracy transgranicznej INTERREG, LGD Morawskie Wrota, PROW, RPO. Projekty te obejmują zadania inwestycyjne jak i organizację wydarzeń oświatowych, kulturalnych, społecznych i sportowych.

A. Środki krajowe

- „Stabilizacja osuwiska w centrum Krzyżanowic – roboty dodatkowe” – dofinansowana z budżetu państwa w ramach podziału środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 383.227,00 zł, (koszt realizacji zadania 515.579,03 zł),
 - „Remont mostu na ulicy Słonecznej w Rudyszwałdzie” – dofinansowany z budżetu państwa w ramach podziału środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 105.296,00 zł – (koszt realizacji zadania 126.244,24 zł),
 - *Przebudowa- modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w sołectwach Roszków i Rudyszwałd* dofinansowana z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 247.500,00 zł, (koszt realizacji zadania 750.202,22 zł),
 - *Remont rowów melioracyjnych w Tworkowie* – dofinansowany z budżetu państwa w ramach podziału środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 90.590,00 zł – (koszt realizacji zadania 90.594,63 zł),
 - „Budowa budynku z dwoma mieszkaniami socjalnymi w Tworkowie” – dofinansowana z Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 76.930,59 zł (koszt realizacji zadania 252.264,42 zł),
 - „Zakup wyposażenia i urządzeń ratownictwa dla jednostek OSP” z budżetu państwa – Fundusz Sprawiedliwości w wysokości 111.456,18 zł (koszt realizacji zadania 115.042,00 zł),
 - „Zakup aktywnych tablic” na wyposażenie szkół z budżetu państwa w wysokości 69.992,00 zł (koszt realizacji zadania 87.490 zł),
 - „Utworzenie Klubu Senior +” – dofinansowany z budżetu państwa w wysokości 143.870,23 zł – (koszt realizacji zadania 182.704,43 zł),
 - „Otwarte Strefy Aktywności – w Bieńkowicach i Krzyżanowicach” – dofinansowanie z budżetu państwa z Ministerstwa Sportu w wysokości 71.561,18 zł (koszt realizacji zadania 149.237,23 zł),
 - „Zagospodarowanie centrum miejscowości Bolesław” przy udziale środków Urzędu Marszałkowskiego w ramach Programu Inicjatyw Lokalnych dofinansowanie w wysokości 17.978,00 zł (koszt realizacji zadania 38.178,14 zł),
 - „Budowa placu zabaw oraz wyposażenie świetlicy wiejskiej w Rudyszwałdzie” przy udziale środków Urzędu Marszałkowskiego w ramach Programu Inicjatyw Lokalnych w wysokości 39.151,00 zł (koszt realizacji zadania 107.989,40 zł).
- Kwota wydanych środków w ramach Funduszu Sołectkiego w 2018 r. dla wszystkich sołectw Gminy Krzyżanowice wynosiła **284.182,57 zł**. Kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach Funduszu Sołectkiego **81.182,43 zł** tj. 28,57 %.

B. Środki unijne

1	Szylerzowice i Krzyżanowice – miejsca odpoczynku i aktywności
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Koszt projektu: 3.936.106,00 PLN• Pozyskane dofinansowanie: 3.345.690,10 PLN	<ul style="list-style-type: none">➤ Współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG V - A Republika Czeska – Polska 2014-2020➤ Partnerzy: Gmina Krzyżanowice i czeska Gmina Silherovice➤ W istniejącą wieżę zamku wbudowana została platforma widokowa, a w budynku starej wozowni powstaje przestrzeń do organizacji działań konferencyjno/kulturalnych. Rewitalizacja obejmuje również wzmocnienie oraz zabezpieczenie części ruin, które przetrwały do naszych czasów, zwłaszcza w zakresie ich wzmocnienia oraz zabezpieczenia zarówno przed dalszym niszczeniem, jak i w celu bezpiecznego udostępnienia ich zwiedzającym.➤ Park w Tworkowie poddany został rewitalizacji polegającej na rozplanowaniu nasadzeń roślinności, głównie drzew oraz gatunków kwitnących, wykonaniu drenażu podmokłej części parku oraz wykonanie przebudowy i przeprojektowania cieków wodnych, tak by zasilaty one odtworzony staw. Dodatkowo w parku pojawiły się nowe ławki – ogród zrewitalizowany został w taki sposób, aby utworzyć w nim ścieżkę zdrowia, wedle założeń dr Sebastiana Kneippa.➤ Dzięki realizacji projektu powstała dwuczęściowa ścieżka edukacyjna opowiadająca historię oraz ciekawostki dotyczące obu pałaców oraz rodzin Lichnowskich i Eichendorffów.
2	Aktywni wśród przyrody
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Koszt projektu: 69.120,00 PLN• Pozyskane dofinansowanie: 62.208,00 PLN.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dofinansowany z Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia z programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Oś Priorytetowa 4 – Współpraca instytucji i społeczności. Dofinansowanie 85% wyd. kwalifikowalnych + 5% budżet Państwa RP.➤ Dwóch partnerów: Partner wiodący: Silherovice, Partnerzy PL: Krzyżanowice.➤ Działania Projektu:<ul style="list-style-type: none">• Opracowanie tekstów do informatora o parkach – materiały o Hrozie• Opracowanie tekstów do informatora o parkach – materiały o parkach w Silherovicach, Chałupkach, Krzyżanowicach i Tworkowie• Wykonanie ok 40 zdjęć do informatora o parkach +wykup praw autorskich• Opracowanie mapy obszaru Krzyżanowic i Silherovic z naniesieniem wybranych punktów• Wydanie informatora o parkach zawierającego ww. elementy➤ Dodatkowo w ramach projektu przeprowadzone zostaną zajęcia z aerobiku, zumbi, jogi, jak również zostaną przeprowadzone biegi przełajowe, nordic walking oraz warsztaty malarskie.

3	Udostępnienie Odry i Olzy
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 1.072.635,31 PLN • Pozyskane dofinansowanie: 784.106,48 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG V - A Republika Czeska – Polska 2014-2020 ➤ Partnerzy: <ul style="list-style-type: none"> Partner Wiodący: Miasto Bogumin Partnerzy: Krzyżanowice, Bogumin, Ostrawa, Mszana, Gorzyce. ➤ Budowa ścieżek rowerowych: <ul style="list-style-type: none"> • odcinek o długości 833,6 m w pasie drogi krajowej nr 78 na odcinku pomiędzy Zabełkowem i Chałupkami. Koszt: 553.328,29 zł, Dofinansowanie - 470.329,04 zł. • odcinek o długości 232,5 m w pasie drogi krajowej nr 45 w ciągu ul. Nowej, pomiędzy ul. Dolną i cmentarzem w Zabełkowie. Koszt: 369.149,95, Dofinansowanie - 313.777,44 zł. ➤ Termin realizacji: maj 2018 – grudzień 2019 ➤ Po wybudowaniu ścieżek zorganizowany zostanie rajd rowerowy

4	Szlak Górnej Odry – zielone ścieżki pogranicza
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 2.252.041,64 PLN • Pozyskane dofinansowanie: 1.914.235,39 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG V - A Republika Czeska – Polska 2014-2020 ➤ Partnerzy <ul style="list-style-type: none"> Partner Wiodący: Gmina Lyski Partnerzy: Krzyżanowice, Lyski, Kornowac, Lubomia, Hać, Wrzesina, Szylierzowice, Bogumin ➤ Budowa 3 odcinków ścieżek rowerowych: <ul style="list-style-type: none"> • K-ce–Tworków- Długość ścieżki rowerowej– 1498m, szerokość– 3,5 m. Koszt: 1.052.072,25 zł, Dofinansowanie robót budowlanych: 742.554,74 zł. • Tworków ul. Odrzańska- nawierzchnia bitumiczna o szerokości 3,5 m. Długość trasy 454 m. Koszt: 384.070,67 zł, Dofinansowanie robót budowlanych: 268.818,13 zł. • Bieńkowice–Bolesław- Zaprojektowana bitumiczna nawierzchnia o szerokości zmiennej 3,5 i 3 m. Długość trasy – 1.383 m. Po obu krawężniach ścieżki pobocze z kruszywa łamanego o szerokości 0,5 m. W ramach zadania wykonano modernizację mostka dla pieszych i rowerzystów na Psinie (malowanie balustrad, remont chodniczków-dojeżdżania do mostka). Koszt: 1.043.954,04 zł, Dofinansowanie robót budowlanych: 789.982,51 zł. ➤ Termin realizacji: kwiecień 2018 – marzec 2020

5	Jak postępować z gatunkami inwazyjnymi roślin
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 29.627,98 PLN • Pozyskane dofinansowanie: 25.183,79 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa w ramach „Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Silesia” w Programie Interreg V – A Republika Czeska - Polska 2014 – 2020. ➤ Partnerzy: Związek Gmin Hluczyńska i polskie gminy: Krzyżanowice, Kietrz i Pietrowice Wielkie ➤ W okresie od kwietnia 2018 r. do czerwca 2019 r. w granicach administracyjnych gminy Krzyżanowice zostają prowadzone działania mające na celu oznaczenie na mapach miejsc występowania gatunków roślin inwazyjnych takich jak Barszcz Sosnowskiego, Rdestowiec japoński zwany też rdestem ostrokończystym itp. ➤ Mapowanie ww. gatunków wykonują specjalnie do tego przeszkoleni eksperci. ➤ Dodatkowo zostaną zrealizowane następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie map z występowaniem gatunków inwazyjnych • Pokaz likwidacji gatunków inwazyjnych • Organizacja warsztatów na temat gatunków inwazyjnych • Przygotowanie fachowych tekstów do materiałów informacyjnych • Druk materiałów informacyjnych

6	W poszukiwaniu minionego czasu
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 32.754,61 PLN • Pozyskane dofinansowanie: 27.841,42 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa w ramach „Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Silesia” w Programie Interreg V – A Republika Czeska - Polska 2014 – 2020 ➤ Partnerzy: Krzyżanowice, Związek Gmin Hluczyńska, Kietrz, Krzanowice ➤ Działania Projektu: <ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie warsztatów fotograficznych na terenie wszystkich gmin partnerskich z profesjonalnym fotografem Ewrzenem Sobek z Brna • Zbieranie historycznych zdjęć z wydarzeń dnia codziennego, albumów prywatnych i wydarzeń publicznych • Wydruk zdjęć na wystawę fotograficzną • Wydanie kalendarza biurkowego na 2019 • Zorganizowanie wystawy fotograficznej porównującej życie w przeszłości i teraźniejszości.

7	Partnerstwo i Rozwój- 20 lat współpracy gmin partnerskich
----------	--

<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 89.600,00 PLN • Pozyskane dofinansowanie 84.955,51 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dofinansowany z Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia z programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Oś Priorytetowa 4 – Współpraca instytucji i społeczności. ➤ Partnerzy: Partner wiodący: Krzyżanowice, Partnerzy CZ: Silherovice, Hat, Pist. ➤ Obchody 20lecia podpisania umów partnerskich między gminami biorącymi udział w projekcie. ➤ Cykl wydarzeń, w czasie których nastąpiło uroczyste odnowienie umów partnerskich – takim wydarzeniem w gminie Krzyżanowice był uroczysty Koncert Poświęcony Pamięci Ludwika van Beethovena i Franciszka Liszta. ➤ W ramach projektu zrealizowano również wyjazdową konferencję, w czasie której podsumowano dotychczasową współpracę i wyznaczono dalsze cele na przyszłość.
---	--

8	Szlakiem Rodu Rothsildów
----------	---------------------------------

<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 122.547,01 PLN • Pozyskane dofinansowanie 115.776,00 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu interreg V – A Republika Czeska – Polska 2014 – 2020 oraz budżetu Państwa RP. ➤ Partnerzy Projektu: Gmina Silherovice i Gmina Krzyżanowice. ➤ Utworzenie wspólnego produktu turystycznego w postaci Szlaku Rodu Rothschildów, który obejmuje atrakcje turystyczne obu partnerskich gmin ➤ Transgraniczny szlak ma na celu promować zabytki kultury i przyrody oraz integrować mieszkańców Polski i Czech. ➤ Wspólna promocja atrakcji turystycznych odbywała się dzięki organizowanym wydarzeniom takim jak m. in.: XXI międzynarodowy Zlot Pojazdów Zabytkowych w Zabełkowie 23-24.06.2018r. ➤ Promocja zrealizowana została również dzięki wydaniu informatora o szlaku oraz materiałów promocyjnych. ➤ Promocja odbywa się również przez udział w Targach Turystycznych – „W Stronę Słońca” w Opolu w dniach 25-27.05.2018r.
---	---

9	Termomodernizacja ZSO Chałupki i ZSO Tworków
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 6 439 775,27 PLN • Pozyskane dofinansowanie 4.281.541,88 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekt złożony do dofinansowania z Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014 – 2020 w ramach poddziałania 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej ➤ Zakres projektu obejmuje prace wpływające na poprawę efektywności energetycznej dwóch budynków użyteczności publicznej w Gminie Krzyżanowice tj.: Szkoły Podstawowej w Chałupkach i Szkoły Podstawowej w Tworkowie. ➤ Zakres prac objętych projektem obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> • prace termomodernizacyjne obiektów, <ul style="list-style-type: none"> • wymianę źródeł ciepła, • montaż instalacji OZE, • wymiana oświetlenia wewnętrznego na oprawy typu LED. ➤ W projekcie występują również prace bezpośrednio nie wpływające na poprawę efektywności energetycznej obiektów, ale niezbędne z punktu widzenia kompleksowości wykonywanych zadań - stanowią one koszty niekwalifikowane projektu. ➤ Realizacja projektu wpłynie na poprawę stanu środowiska naturalnego dzięki ograniczeniu emisji CO₂, NO_x, SO_x, oraz pyłów do atmosfery.

10	Termomodernizacja ZSO Bieńkowice
	Wykonanie dokumentacji na termomodernizację budynku szkoły w Bieńkowicach.

11	Ludzie i kultura pogranicza polsko-czeskiego
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 79.240,00 PLN • Pozyskane dofinansowanie: 71.316,00 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu interreg V – A Republika Czeska – Polska 2014 – 2020 oraz budżetu Państwa RP ➤ Projekt TYPU C ➤ Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice, Powiat Wodzisławski, Rada Dzieci i Młodzieży RADAMOK Morawsko Slezkiego Kraju. ➤ Projekt zakłada organizację cyklu wydarzeń, które stanowią okazję do zaprezentowania oferty organizacji pozarządowych w terenie gmin Krzyżanowice, Silherovice oraz Powiatu Wodzisławskiego. ➤ W Gminie Krzyżanowice będzie to Festyn Organizacji Partnerskich.

12	Przyjazne pogranicze – system bezpieczeństwa i prewencji ogólnej wobec zagrożeń finansowe utrzymanie trwałości.
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 81.550,00 PLN • Pozyskane dofinansowanie 69.317,50 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa RP „Przekraczamy granice” ➤ Projekt polegał na montażu zabezpieczeń prewencji przestępczości transgranicznej – systemu kamer (7 sztuk) na terenie gminy, który rejestruje przejawy niepożądanych zachowań, przestępczości, wypadków i innych wykroczeń strefy przygranicznej. ➤ Miejsca montażu kamer: <ul style="list-style-type: none"> • Chałupki: przejście graniczne: 2 kamery • Chałupki: słup przy ul. Bogumińskiej: 1 kamera • Zabełków: słup ul. Nowa: 1 kamera • Zabełków: słup ul. Nowa: 1 kamera • Krzyżanowice: słup ul. Wyzwolenia: 1 kamera • Tworków: skrzyżowanie przy ulicy Nowej: słup 1 kamera

13	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Krzyżanowice- finansowe utrzymanie trwałości.
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskane dofinansowanie 7 739 252,97 zł (100% kosztów kwalifikowanych) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, w ramach działania 8.3 "Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu– eInclusion" osi priorytetowej 8. "Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki". ➤ Zapewnienie 250 mieszkańcom Gminy Krzyżanowice i ich rodzinom zagrożonym wykluczeniem cyfrowym spowodowanym trudną sytuacją materialną lub niepełnosprawnością, dostępu do Internetu oraz wiedzy i umiejętności potrzebnych do praktycznego korzystania z niego ➤ TECHNOLOGIA: Przedmiot projektu obejmował zaprojektowanie, wykonanie i uruchomienie sieci szerokopasmowej na terenie gminy Krzyżanowice. Sieć została zaprojektowana i wybudowana w strukturze hybrydowej, składającej się z trzech podstawowych poziomów: sieci światłowodowej, sieci radiowej i sieci mieszanej (światłowody + radio). ➤ REALIZACJA W SFERZE ADMINISTRACJI: Budowa 24 km światłowodu łączącego wszystkie sołectwa gminy, zapewnienie dostępu do Internetu dla wszystkich jednostek podległych gminie. Zakup 22 sztuk komputerów do każdej ze szkół, dwóch drukarek sieciowych oraz serwera sieciowego.

14	Poprawa zdolności jednostek OSP Gminy Krzyżanowice do przeciwdziałania skutkom przestępstw komunikacyjnych- Fundusz Sprawiedliwości
<p><i>Dofinansowanie (99% środków kwalifikowalnych):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 115.042,00 zł • Pozyskane dofinansowanie 111.474,00 zł – 99% wartości 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekt współfinansowany jest ze środków – Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. ➤ W ramach realizacji zadania zakupiony został sprzęt: <ul style="list-style-type: none"> • 8 sztuk – Defibrylatorów, dla wszystkich jednostek poza OSP Tworków i Krzyżanowice; • 5 sztuk – detektorów tlenu węgla; • 5 sztuk – zabezpieczeń poduszek powietrznych pasażera i kierowcy; • 2 sztuki – pilarek spalinowych; • 1 zestaw – szybkiej stabilizacji pojazdu; • 3 sztuki – detektorów prądu przemiennego; • 1 sztuka – parawanu odblaskowego do osłony miejsca zdarzenia; • 1 zestaw – do oznakowania terenu akcji; • 1 sztuka – najaśnicy do oświetlania miejsca zdarzenia; • 2 zestawy – poduszek hydraulicznych do podnoszenia pojazdów; • 1 sztuka – nożyc do cięcia pedałów; • 1 zestaw podpór do stabilizacji.

15	READY TO HELP - system wspólnej ochrony gmin granicznych w Euroregionie Silesia
<p><i>Dofinansowanie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszt projektu: 1.060.433,29 PLN • Pozyskane dofinansowanie 869.697,73 PLN 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dofinansowane z INTERREG V-A Republika Czeska – Polska, Oś Priorytetowa 1: „Wspólne zarządzanie ryzykiem” – dofinansowanie 85% wyd. kwalifikowalnych. ➤ 10 Partnerów: <ul style="list-style-type: none"> Partner Wiodący – Euroregion Silesia, Partnerzy CZ – 7 gmin czeskich, Sudice, Rohov, Strahovice, Chuchelna, Pist, Hat, Silherovice. Partnerzy PL – Krzyżanowice, Krzanowice. ➤ Projekt realizowany do końca 2019 roku. Zakłada opracowanie wspólnego systemu zarządzania ryzykiem pożarniczym na terenie pogranicza. Zakłada się organizację 4 szkoleń, w tym we wrześniu w Gminie Krzyżanowice. 2 turnusów edukacyjnych w Centralnej Szkole Pożarniczej Jánské Koupele, 2 kongresów dla strażaków oraz opracowania wspólnego podręcznika ochrony pożarniczej pogranicza. ➤ W ramach projektu zakupione zostanie wyposażenie dla wszystkich jednostek OSP Gminy Krzyżanowice – min. rękawice ochronne, kominiarki, buty, stroje specjalistyczne, 2x kamera noktowizyjna, 2x aparat oddechowy, motopompa pożarnicza, węże pożarnicze, torby medyczne, defibrylatory. ➤ Zakup średniego wozu bojowego dla OSP Zabełków. Gmina jest na etapie finalizowania procedury przetargowej.

14. Realizacja Uchwał Rady Gminy Krzyżanowice

Rada Gminy w Krzyżanowicach w roku 2018 podjęła następujące uchwały:

- **36** uchwał - objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z czego:
 - **23** uchwały dotyczyły zmian w budżecie Gminy na rok 2018 oraz zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krzyżanowice.
- **51** uchwał objętych było nadzorem prawnym Wojewody Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z czego:
 - **17** uchwał podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Rada Gminy podjęła w sumie **87** uchwał.

Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru lub sądy administracyjne;

- 1) Organ nadzoru - Wojewoda Śląski wszczął jedno postępowanie nadzorcze do uchwały nr 0007.XXXV.66.2017 z dnia 30 listopada 2017r. w sprawie zatwierdzenia taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie gminy Krzyżanowice, które zakończone zostało rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 1 lutego 2018r. stwierdzającym nieważność Uchwały.

Wszystkie podjęte uchwały Rady Gminy były i są realizowane na bieżąco.

15. Podsumowanie

Gmina Krzyżanowice jest jedną z bardziej i prężnie rozwijających się gmin naszego regionu. Podejmujemy wiele starań o wpływ do budżetu środków zewnętrznych, dzięki którym możemy realizować wiele bardzo ważnych działań, inwestycji i zadań w celu zaspokojenia wielu istotnych potrzeb mieszkańców. Dobre wskaźniki budżetu, wysoki wskaźnik inwestycji daje gminie możliwości wszechstronnego rozwoju oraz dobrego życia dla mieszkańców. Staramy się osiągać to między innymi poprzez - dobry stan oświaty i bazy placówek przedszkolnych, szkół, wyposażenia, który systematycznie podwyższamy poprzez inwestycje, bieżące remonty. Poprzez stałą poprawę infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej np. budowę nowych ścieżek rowerowych, miejsc rekreacji i stref aktywności. Stałą dbałość o jakość życia i zdrowia - poprzez dobre funkcjonowanie naszych ośrodków zdrowia i jakość opieki oraz leczenia, wsparcie finansowe Pogotowia Ratunkowego i zespołu wyjazdowego w Krzyżanowicach, ale też stacji Opieki Caritas w Tworkowie, której działalność tak cenną dla naszych mieszkańców corocznie wspieramy i dofinansowujemy z budżetu gminy, ale również poprawę jakości powietrza poprzez inwestycje w OZE.

Istotnym elementem naszego bezpieczeństwa są ochotnicze straże pożarne, które ogromnym wysiłkiem i dużymi środkami są dofinansowywane zakupem sprzętu, nowych samochodów strażackich - które nie tylko zapewniają bezpieczeństwo mieszkańcom, ale również dla nich samych gwarantują bezpieczne warunki ratowania mienia i życia ludzkiego.

Dbamy o infrastrukturę drogową - stan naszych dróg i chodników uległ w ostatnich latach znaczącej i systematycznej poprawie poprzez wiele inwestycji z udziałem środków zewnętrznych. Wpływa to również na poprawę warunków działalności gospodarczej naszych licznych małych i średnich firm - ponadto wiele z nich korzysta z ulg w podatkach dla gminy, co pozwala im się lepiej rozwijać i inwestować. Czynimy wiele starań, by nasz urząd i gmina Krzyżanowice pozwalały się lepiej rozwijać a stworzone warunki zachęcały do tworzenia nowych firm i miejsc pracy.

Tworzona i rozwijana infrastruktura rekreacyjna, sportowa i turystyczna sprzyja aktywnemu i bezpiecznemu wypoczynkowi, spędzania czasu naszych mieszkańców. Dobra sieć placówek oświatowych, rozwinięta działalność kulturalna, liczne zespoły artystyczne o bardzo wysokim poziomie artystycznym, liczne działania pro społeczne oraz możliwości aktywnego spędzania czasu dla wszystkich - od dzieci po dorosłych, daje wszechstronne możliwości rozwoju i spędzania wolnego czasu oraz zachęca do zamieszkania w naszej gminie dla nowych mieszkańców. Bardzo wysoka aktywność naszych organizacji społecznych, mieszkańców, którzy organizują i współorganizują wiele imprez i aktywności w sołectwach również zasługuje na wysoką ocenę ich działalności, ale również jest wyzwaniem i bodźcem dla władz samorządowych gminy, by stwarzać dla ich działalności coraz lepsze warunki i mechanizmy wsparcia.

Poprzez liczne i dobre kontakty władz samorządowych naszej gminy w wielu instytucjach samorządowych i państwowych, z gminami partnerskimi, promowanie działalności naszych mieszkańców oraz gminy, staramy się tworzyć dobry wizerunek dający możliwości zdobywania środków i realizacji wielu projektów i działań również inwestycyjnych.

Gmina wg danych Euroregionu Silesia jest liderem w pozyskiwaniu środków unijnych co nie tylko poprawia płynność finansową i pozwala lepiej zaspokajać potrzeby mieszkańców, ale z optymizmem każe patrzeć na nową perspektywę unijną poprzez którą chcemy pozyskiwać nowe środki unijne. Rok 2018 pokazał, że przed samorządami stoją wyzwania związane z kapitałem ludzkim, a zatem rolą samorządu jest nie tylko rozwijanie infrastruktury ale też dobrych warunków do życia. Zatem kapitał ludzki jest i będzie jednym z głównych czynników rozwoju gminy, zatem staramy się tak bardzo dbać o jego rozwój oraz zaspokajać aktywności.

Rząd w Warszawie coraz częściej mówi o wzmocnieniach małych ośrodków, realizacji inwestycji w mniejszych środowiskach. Jest to wyzwanie, by na bieżąco monitorować i dostosowywać narzędzia do wdrażania proponowanych rozwiązań.

To wszystko zatem pokazuje, że stan finansów gminy Krzyżanowice jest dobry, liczne realizowane inwestycje, aktywności i projekty z udziałem środków zewnętrznych pozwalają gminie wszechstronnie i dobrze się rozwijać. Cieszyć się z osiągnięć, ale też nie zapominając o czekających nas zadaniach i trudnych wyzwaniach. Pozwalają również naszym mieszkańcom realizować swoje plany zawodowe, rozwijać i realizować własne ambicje i zainteresowania. Odwiedzający nas liczni goście i turyści dostrzegają oraz podkreślają wartości, które zawsze nasi mieszkańcy i my sami ceniliśmy – gospodarność, dbałość o ład, porządek i wszechstronny rozwój.